

Česká školní
inspekce

Hodnocení rizikového chování žáků základních a středních škol se zaměřením na oblast kyberšikany

TEMATICKÁ ZPRÁVA

2022

2023

Hodnocení rizikového chování žáků základních a středních škol se zaměřením na oblast kyberšikany

Tematická zpráva

Mgr. Markéta Spitzerová

Mgr. Tomáš Pavlas

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., MSc.

Mgr. Petr Suchomel, Dr.

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

Mgr. Tomáš Hamberger

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ	10
3	ŠIKANA A RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	14
3.1	RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ NA INTERNETU A KYBERŠIKANA	18
4	PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	22
4.1	STRATEGICKÉ DOKUMENTY	24
4.2	ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE	26
4.3	PREVENTIVNÍ PROGRAMY	31
4.4	KLIMA ŠKOLY A PODPORA ŽÁKŮ	36
4.4.1	ADAPTAČNÍ A TEAMBUILDINGOVÉ AKTIVITY.....	41
4.4.2	TŘÍDNICKÉ HODINY	41
5	ŘEŠENÍ ŠIKANY	44
6	DOPORUČENÍ	48
	PŘÍLOHA.....	52

A decorative horizontal bar at the top of the page, consisting of a long grey bar on the left and a smaller grey bar on the right, with a large, outlined number '1' centered between them.

1

Úvod

1 ÚVOD

Česká školní inspekce se systematicky a dlouhodobě věnuje tématům souvisejícím s problematikou rizikového chování žáků v jednotlivých vzdělávacích stupních. Předkládaná tematická zpráva metodologicky i obsahově navazuje na tematické šetření České školní inspekce z roku 2015/2016 a reflektuje zjištění a závěry z prezenčních aktivit v základních (710, dále i „ZŠ“) a středních školách (248, dále i „SŠ“), výpovědi školních metodiků prevence (3 337 v ZŠ, 1 009 v SŠ) a také pohledy na danou problematiku ze strany žáků (7 744 žáků 7.–9. ročníků ZŠ, 4 048 žáků SŠ).

Společnost i vzdělávání se potýká s řadou různých výzev a komplikací, mezi nimiž hrají významnou roli různé projevy rizikového či nevhodného chování včetně šikany. Být účastníkem takového rizikového chování ve škole může mít devastující dopad na oběť i na agresora. Následky násilného chování mají fyzickou i psychickou povahu, ve vzdělávání se mohou projevit nižší koncentrací v hodinách, narůstající absencí, vyhýbáním se dalším školním aktivitám, záškoláctvím, zhoršením školních výsledků nebo předčasným odchodem ze školy. Všechny tyto skutečnosti ovlivňují i další vzdělávací a pracovní trajektorii žáků, a proto mohou mít dopad i na jejich osobní a profesní život.

V důsledku změn ve společnosti i ve vzdělávání spojených s pandemií covidu-19 byl nejen organizacemi poskytujícími poradenství v oblasti duševního zdraví (např. [Linka bezpečí](#)¹ nebo [Bílý kruh bezpečí](#)²), ale i pediatry, psychiatry, klinickými psychology či poradenskými pracovníky zaznamenán zvyšující se výskyt psychických obtíží a problémů a významný nárůst zájmu o jejich služby právě z řad dětí, žáků a studentů (dále i „žáci“), resp. jejich zákonných zástupců.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zpracovalo [Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019–2027](#)³, zároveň byla tato problematika zahrnuta do [Strategie 2030+](#)⁴ včetně indikátorů navržených pro sledování šikany a rizikového chování ve vzdělávání. Národní strategie primární prevence rizikového chování vychází z definice rizikového chování ze studie Miovského a kolektivu (2015)⁵, který takto označuje „*takové chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost*“. Konkrétním formám se více věnuje [Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže](#)⁶, které vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2017. Reálně se školy musí potýkat především s projevy agrese, šikanou a záškoláctvím, ale spektrum projevů rizikového chování je výrazně větší a velké rozšíření technologií nejen v populaci, ale i mezi žáky tuto paletu ještě rozšiřuje. Základní přehled forem násilí a šikany ve škole zobrazuje následující grafika.

¹ Linka bezpečí (2021). Výroční zpráva 2021. <https://www.linkabezpeci.cz/>

² Bílý kruh bezpečí (2022). Výroční zpráva Bílého kruhu bezpečí za rok 2021. <https://www.bkb.cz/>

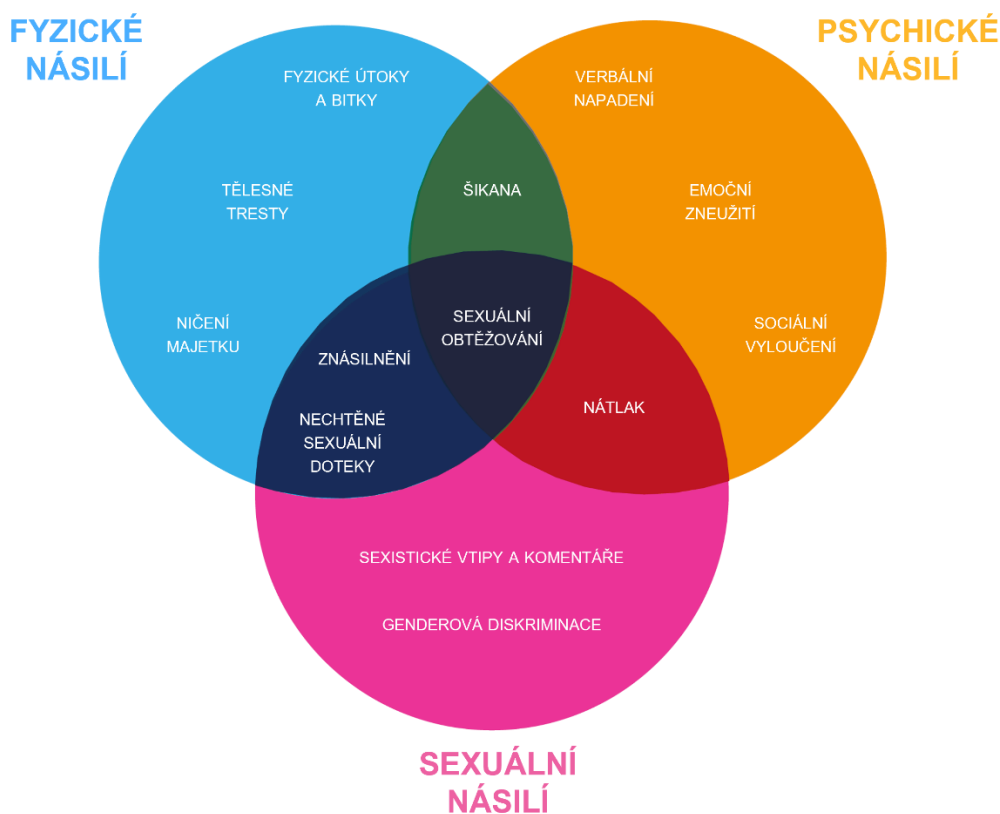
³ MŠMT (2018). Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019–2027. <https://www.msmt.cz/>

⁴ MŠMT (2020). Strategie 2030+. <https://www.msmt.cz/>

⁵ Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J. et al. (2015). *Prevence rizikového chování ve školství* (Druhé, přepracované a doplněné vydání). Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze.

⁶ MŠMT (2017). *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže*. <https://www.msmt.cz/>

INFOGRAFIKA 1 | Rámec typů násilného chování a šikany ve škole

Zdroj: UNESCO, 2018

Specifickým typem násilného chování, kterému se tato tematická zpráva věnuje, je šikana. Ve své tradiční podobě je definována jako situace, ve které je jedinec opakovaně vystaven úmyslnému negativnímu chování jiné osoby / jiných osob a je vytvářena mocenská nerovnost mezi agresorem a obětí. Obecně lze konstatovat, že je šikana reprezentována čtyřmi charakteristikami: záměrem, opakováním, mocenskou nerovnováhou a negativními dopady. Všechny vyjmenované faktory lze vztáhnout i na kyberšikanu, pro kterou jsou však typické i dvě další charakteristiky: první je možná anonymita agresora, jež může zvyšovat mocenskou hierarchii mezi agresorem a obětí, druhým faktorem je významně větší publikum daného incidentu, což umocňuje negativní důsledky jednání na život oběti (Foody, Samara & Norman; 2017⁷). Mezinárodní studie ukazují, že během školní docházky šikanu zažije průměrně třetina žáků, přičemž evropský průměr je nižší a pohybuje se kolem 25 % žáků (UNESCO, 2018)⁸.

Česká školní inspekce sleduje bezpečí ve škole dlouhodobě v rámci národních hodnoticích aktivit a zároveň je toto hledisko i jedním z pravidelně sledovaných [kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání](#)⁹. Ve školním roce 2015/2016 bylo realizováno šetření mezi řediteli škol, metodiky prevence a výchovnými poradci zaměřené na zkušenosti škol s rizikovým chováním žáků a jeho prevencí, výsledky byly zveřejněny v tematické zprávě [Prevence a řešení šikany a dalších projevů rizikového chování ve školách](#)¹⁰.

Tomuto tématu se také věnují mezinárodní šetření [TIMSS](#) (poslední vlna proběhla v ČR v roce 2020), [PIRLS](#) (poslední vlna v ČR v roce 2016) a [PISA](#) (poslední vlna v ČR v roce 2018), která v ČR Česká školní inspekce garantuje a realizuje. Dle poslední vlny šetření TIMSS se 66 % žáků 4. ročníků ZŠ se šikanou nesetkalo nikdy nebo téměř nikdy. Při pohledu na výsledky šetření PISA 2018 mezi patnáctiletými žáky pozorujeme, že u žáků 9. ročníků ZŠ je zkušenost se šikanou nižší (30,9 %) než u žáků 4. tříd, zároveň je ale při srovnání s vrstevníky na SŠ častější (zkušenost se šikanou nemá jen 25,3 % z nich). Při pohledu na podobu šikany napříč věkovými kategoriemi z výsledků těchto šetření vyplývá, že žáci se nejčastěji setkávají s verbální podobou ve formě nadávek a pomluv, časté je také vyloučení z kolektivu. U mladších žáků se ještě ve vyšší frekvenci vyskytuje fyzické napadání.

⁷ Foody M., Samara M. & O'Higgins Norman J. (2017). Bullying and cyberbullying studies in the school-aged population on the island of Ireland: A meta-analysis. *The British Journal of Education and Psychology*. 87(4): 535-557. doi: <https://doi.org/10.1111/bjep.12163>.

⁸ UNESCO (2018). *School violence and bullying: Global status and trends, drivers and consequences*. UNESCO: Paris.

⁹ ČŠI. *Kritéria hodnocení*. www.csicr.cz

¹⁰ ČŠI. *Prevence a řešení šikany a dalších projevů rizikového chování ve školách*. www.csicr.cz

A decorative horizontal bar consisting of a long grey rectangle on the left and a shorter grey rectangle on the right, with a large, hollow, blue-outlined number '2' centered between them.

2

Shrnutí hlavních zjištění

2 SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

V posledních třech letech byla alespoň jednou mezi žáky řešena šikana v 57 % základních (dále i „ZŠ“) a 63 % středních škol (dále i „SŠ“). V případně základních škol se ve srovnání se zjišťováním z roku 2015/2016 jedná o nárůst o 10 p. b., u středních škol o necelé 3 p. b. Za vyšším podílem škol nemusí stát jen nárůst počtu případů šikany, ale i větší schopnost škol agresivní chování identifikovat, řešit a tím pádem i vykazovat. K nejčastějším formám šikany mezi žáky se řadí verbální šikana a kyberšikana (častěji na SŠ než na ZŠ). Již v menší míře bylo na školách v rámci šikany řešeno ničení nebo krádež cizího majetku, fyzické napadení nebo pasivní agrese.

Kromě šikany mezi žáky byla na školách řešena i šikana žáka vůči učiteli, na ZŠ i SŠ se jedná o 7 % škol. Žáci nejčastěji napadají učitele verbálně, v kyberprostoru nebo volí pasivní prostředky, jako je ignorování. Ve srovnání s rokem 2015/2016, kdy byla evidována jen v jednotkách případů, došlo k nárůstu, za kterým může být větší pozornost, jež školy problematice věnují.

Rizikové chování i šikana realizovaná na internetu je pro školy stále aktuálnější téma. Častěji se sice vyskytuje u starších žáků, přesto by jí měla být z důvodu prevence věnována pozornost již od začátku školní docházky. S kyberšikanou se potýkalo v posledních třech letech na 21 % ZŠ a 24 % SŠ. Nejvíce zastoupenými podobami kyberšikany jsou ponižování, pomlouvání a zesměšňování nejen pomocí slov, ale i videí či fotografií, dále je zastoupeno provokování a napadání uživatelů v online komunikaci. Kromě samotné šikany zaznamenali pedagogové i další rizikové chování žáků související s digitálními technologiemi. Jako problematické hodnotí především jejich nadměrné používání, přeposílání hoaxů, navazování nebezpečných vztahů a sdílení intimních materiálů.

Důležitým předpokladem pro účinnou prevenci rizikového chování včetně šikany je její systematické uchopení. Jako pozitivní lze tedy označit zjištění, že téměř ve všech školách je součástí strategických dokumentů i prevence kyberšikany. Více než polovina středních i základních škol strategické dokumenty v posledních třech letech aktualizovala v reakci na potřeby žáků i aktuální situaci ve společnosti, jednalo se především o specifikaci konkrétních postupů při řešení šikany nebo rozvedení problematiky kyberšikany.

Téměř ve všech školách je obsazena pozice školního metodika prevence. Mírně znepokojivý je nízký podíl školních metodiků prevence na ZŠ (49 %) i SŠ (66 %), kteří absolvovali kvalifikační studium, neboť se ukazuje, že vzdělávání preventivistů v dané problematice má potenciál zvyšovat schopnost aplikovat ověřené preventivní postupy na konkrétní situace ve školách, analyzovat příčiny rizikového chování a tvořivě reagovat, plánovat a vyhodnocovat situace v rámci primární, sekundární prevence i okamžitých intervencí. Tato skutečnost se projevuje i ve schopnosti pojmenovat ve větší šíři potřeby školy právě v oblasti očekávané metodické podpory od odborníků při prevenci rizikového chování ve školách.

Časová dotace pro plnění povinností spojených s prevencí rizikového chování ve škole není podle jejich vyjádření dostačující pro 60 % metodiků prevence ze ZŠ a 63 % metodiků na SŠ. Více času preventisté potřebují především pro přímou práci se žáky (případně i zákonnými zástupci), ať už individuální, nebo v rámci intervencí ve třídách. Polovina metodiků prevence věnuje aktivitám spojeným s pozicí 2 až 3 hodiny týdně, ale přibližně v jednom procentu škol zabere tato pozice metodikovi 10–20 hodin za týden. Časová náročnost vykonávání této funkce se liší dle velikosti školy a množství výskytu rizikového chování.

Pozitivní je tendence škol zapojovat do realizace strategie většinu pedagogických pracovníků školy, ale zároveň je nutné upozornit, že je nezbytné, aby tomu odpovídalo i jejich další vzdělávání, neboť z šetření vyplývá, že v dané problematice své znalosti prohlubují a aktualizují především metodici prevence a výchovní poradci, již výrazně méně další pedagogičtí pracovníci škol. Vzhledem k výraznému významu třídních učitelů v oblasti prevence a nedávnému období distanční výuky je překvapivě nízký podíl jen přibližně 10 % škol, kde se v oblasti rizikového chování na internetu v posledních třech letech vzdělávala většina pedagogických pracovníků.

Školy v prevenci šikany a rizikových jevů realizují preventivní programy, pracují se vztahy mezi žáky (třídnické hodiny, výjezdní aktivity apod.) a pečují o psychickou pohodu žáků. Z dat České školní inspekce plyne, že je efektivní zajišťovat přibližně z jedné poloviny preventivní aktivity pomocí externích odborníků z mimoškolních organizací. Nejčastějšími partnery škol jsou Policie ČR, neziskové organizace a školská poradenská zařízení. Na přibližně 60 % základních i středních škol se zároveň realizují individuální konzultace s jedinci s rizikovým chováním.

Třídnické hodiny se z perspektivy škol zdají jako vhodný prostor pro posilování vztahů ve třídě, ale z výpovědi žáků je patrné, že na více než polovině škol je třídní učitelé zařazují jen zřídka, případně nepravidelně a jejich hlavní náplň se zaměřuje na administrativně-organizační agendu, případně řešení aktuálních problémů, jiným aktivitám je věnováno výrazně méně prostoru. Na nevyužitý potenciál třídnických hodin a jejich nízkou frekvenci na školách upozorňují i výroční zprávy ČŠI z předchozích školních let, především v souvislosti s distanční výukou a návratem žáků zpět do školy.

Nezbytnou součástí prevence rizikového chování je péče o klima školy a budování dobrých vztahů nejen mezi žáky, ale i mezi všemi zaměstnanci. Na ZŠ v rozvoji klimatu školy dominuje nastavování vztahových pravidel, péče o vztahy během běžné výuky nebo o třídnických hodinách, na SŠ jsou na prvním místě výjezdní aktivity, především pro stmelení kolektivu nově příchozích žáků.

Jen nízký podíl základních i středních škol pravidelně klima sleduje a měří napříč ročníky, což pravděpodobně souvisí s náročností dané problematiky. Z tohoto důvodu by bylo vhodné, aby školám v oblasti sledování a měření klimatu byla poskytnuta metodická podpora či přímo konkrétní nástroje k přímému využití.

V řešení rizikového chování se řadě škol osvědčil minimální preventivní program (především v řešení šikany, kyberšikany nebo záškoláctví). Za nejúčinnější intervence jsou školami považovány ty, jež se zaměřují na práci s agresorem a obětí a jejich nejbližším sociálním okolím.

3

Šikana a rizikové chování žáků

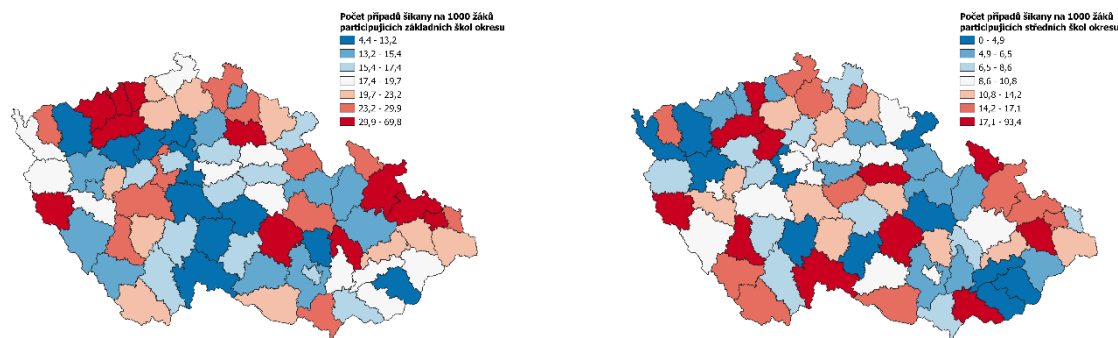
3 ŠIKANA A RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Z tematického šetření vyplývá, že v posledních třech letech byla v některé z forem alespoň jednou řešena šikana na více než polovině oslovených základních i středních škol. Na 57 % základních škol se vyskytly v posledních třech letech případy šikany vůči žákům, což je o 10 p. b. více než v obdobném šetření České školní inspekce z roku 2015/2016. Především verbální podoba šikany nebo pasivní agrese vůči učiteli řešilo v tomto období 7 % škol, i v tomto případě se jedná o mírný nárůst ve srovnání s přechozím obdobím, kdy byla zaznamenána jen na jednotkách škol. Na středních školách je deklarovaný výskyt šikany stabilní, od školního roku 2015/2016 došlo jen k drobnému nárůstu o 2,8 p. b., v posledních třech letech byla šikana řešena na 63 % středních škol. Ve srovnání se základními školami je podíl škol vyšší o 5 p. b., ale co do počtu případů na školu je průměr menší (o 0,7 p. b.). Podíl středních škol, jež řešily šikany vůči učiteli, je stejný jako u škol základních (7 %).

Navýšení deklarované četnosti řešené šikany na obou stupních vzdělání nemusí nutně znamenat zhoršení vztahů mezi žáky, může být rovněž dokladem toho, že školy věnují této problematice větší pozornost a umí ji lépe identifikovat.

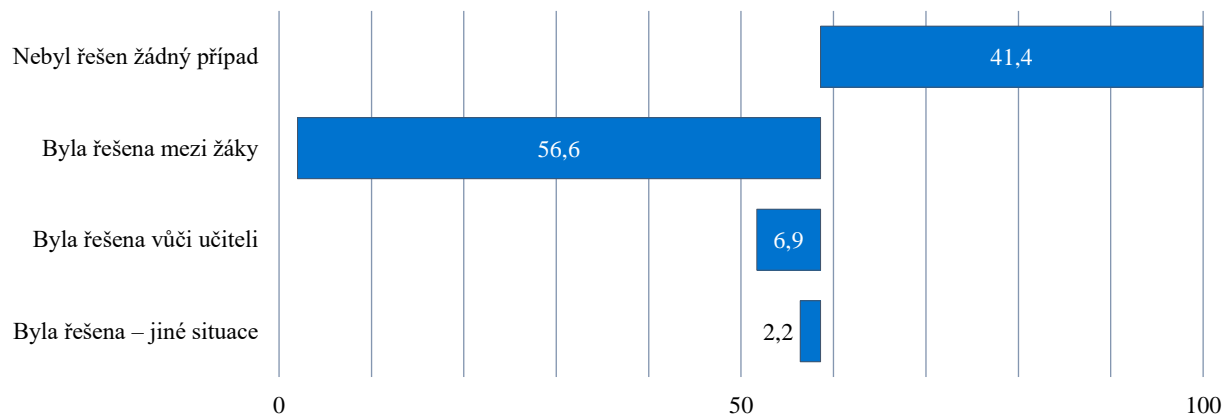
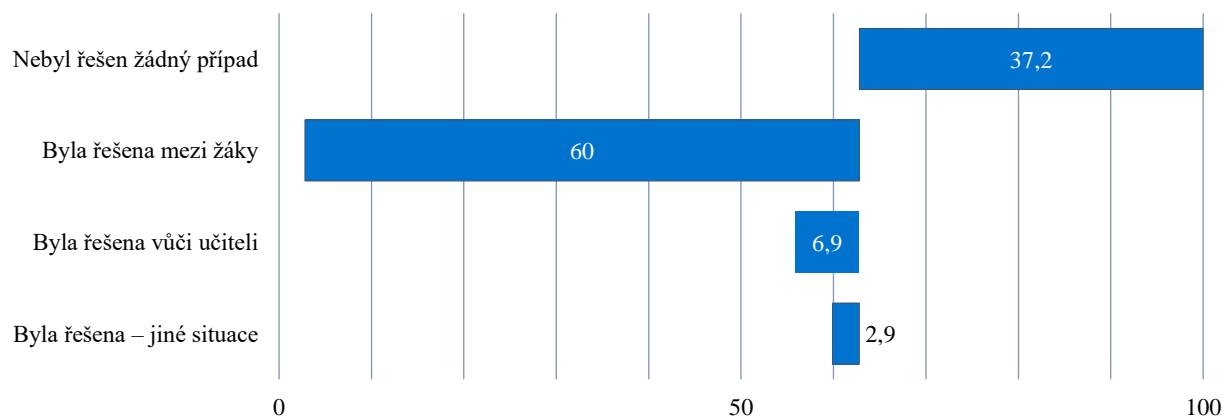
Při pohledu na geografické rozložení výskytu šikany ve školách spatřujeme vyšší výskyt šikany v regionech, které se potýkají s většími socioekonomickými potížemi. Jakkoli souvislost uvedených veličin je pravděpodobná, nemusí jít o přímou příčinnou souvislost – výskyt rizikového chování mohou ovlivňovat i další ukazatele, jako je velikost školy, velikost města, ve kterém se škola nachází, nebo konkrétní sociální okolí a životní zkušenosti jedince.

GRAF 1 | Průměrný výskyt počtu šikany na 1 000 žáků v daném okrese

V posledních třech letech nebyl podle výpovědi metodiků prevence řešen žádný případ šikany na 42 % základních škol a 37 % škol středních. Nelze z toho však vyvozovat, že na těchto školách šikana vůbec není, neboť podle žákovské ankety se desetina z dotázaných na ZŠ i SŠ setkala s tím, že se u nich ve třídě šikana vyskytla, ale ze strany školy nebyla řešena (graf 2 a 3). Necelá polovina dotázaných žáků ZŠ a jen 18 % žáků SŠ má dle ankety zkušenost s řešenou šikanou, 41 % žáků vyšších ročníků základních škol a 72 % vybraných tříd středních škol se se šikanou ve třídě podle odpovědí v anketě nesetkalo. Jednou z příčin nesouladu v rozsahu šikany ve výpovědi žáků a metodiků prevence může být skutečnost, že pracovníky školy byla zaznamenána jen část případů, ať již proto, že o nich nejsou informováni, nebo jim nepřisuzují patřičnou důležitost.

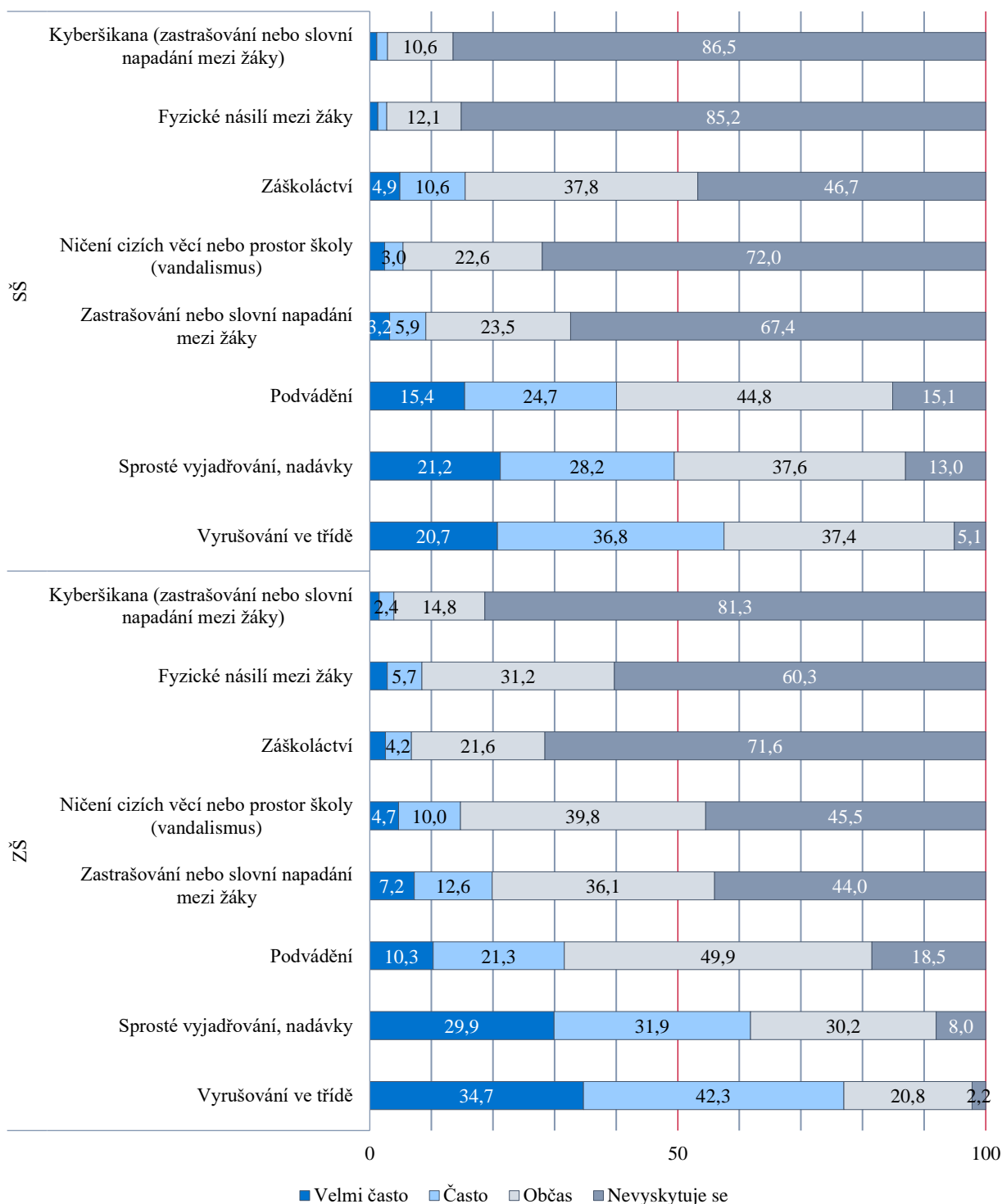

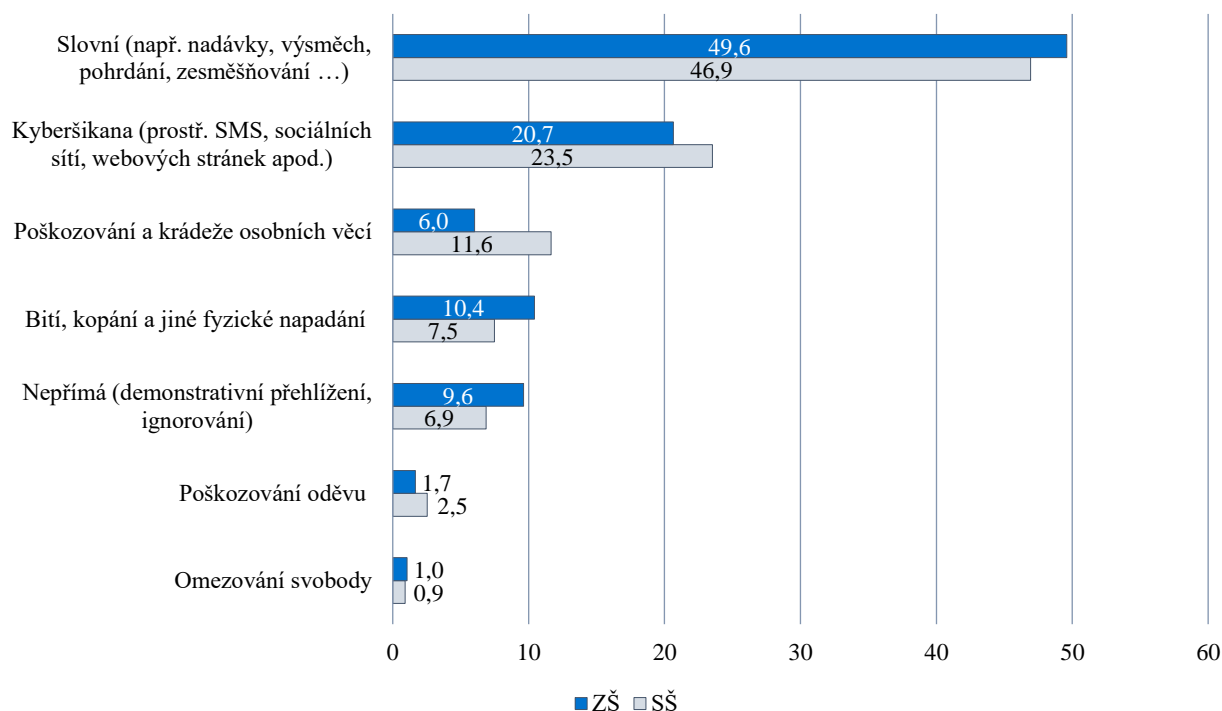
GRAF 2 | Výpověď školních metodiků prevence o řešení šikany na základní škole v posledních třech letech (podíl škol v %)**GRAF 3** | Výpověď školních metodiků prevence o řešení šikany na střední škole v posledních třech letech (podíl škol v %)

Ukazuje se, že nejčastější formou je šikana verbální (výsměch, pomluva, nadávky, ponižování apod.), následována je kyberšikanou. Případy kyberšikany na středních školách tvoří větší podíl ze všech případů šikany než na školách základních, což je i v souladu s výzkumy ze zahraničí (UNESCO) i [Masarykovy univerzity¹¹](#), ze kterých vyplývá, že se kyberšikana u starších žáků vyskytuje častěji. Tato skutečnost je i důvodem, proč by v rámci prevence měla být této formě šikany ve středních školách věnována i větší pozornost. Ve srovnání se základními školami zároveň ve středních školách dochází častěji k poškozování a krádeži cizích věcí, naopak méně často k fyzickému napadení.

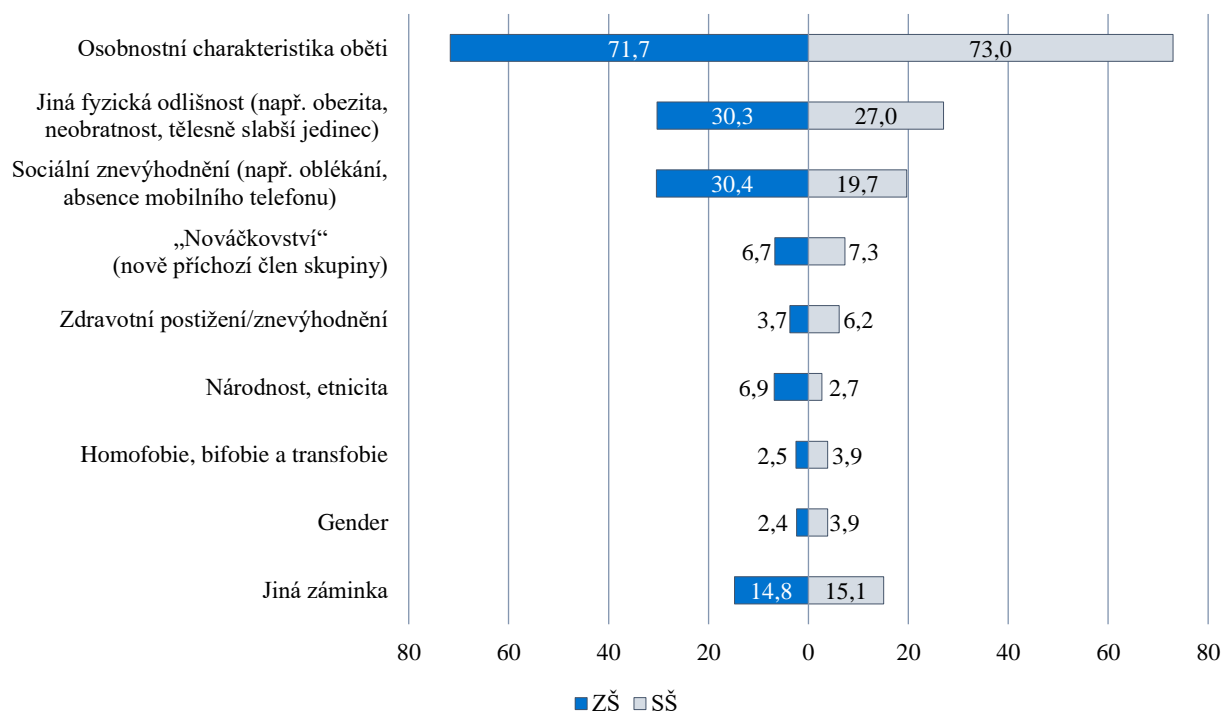
¹¹ Bedrošová, M., Hlavová, R., Macháčková, H., Dědková, L., & Šmahel, D. (2018). *České děti a dospívající na internetu: Zpráva z výzkumu na základních a středních školách. Projekt EU Kids Online IV – Česká republika*. Brno: Masarykova univerzita.

GRAF 4 | Výskyt rizikového chování ve třídě z pohledu žáků (v %)

GRAF 5 | Podíl škol, na kterých byl dle výpovědi metodiků prevence v posledních třech letech řešen vybraný typ šikany (v %)

Podobně jako u výpovědi školních metodiků prevence o celkovém počtu případů šikany, jež na škole byly v posledních třech letech řešeny, lze i zde předpokládat, že se na školách ve skutečnosti tyto jevy vyskytují s vyšší frekvencí, neboť je pravděpodobné, že takové jednání žáků není vždy vyhodnoceno jako šikana, ale může být kvalifikováno i jako agresivní chování. K dalším příčinám rozdílu mezi uvedenými čísly a skutečností se mohou řadit nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků k identifikaci těchto rizikových jevů, případně snaha toto chování přehlížet či skrývat.

GRAF 6 | Uváděné záminky šikany (v %)

Šikana se ve škole neobjevuje jen mezi žáky, ale i ze strany žáků vůči učitelům – takové případy zaznamenalo necelých 7 % středních i základních škol. Nejčastěji se podobně jako u šikany mezi žáky objevila její slovní podoba a kyberšikana. Třetí nejzastoupenější forma šikanování učitele má podobu pasivní agrese, jako je demonstrativní přehlížení či ignorování učitele.

3.1 Rizikové chování na internetu a kyberšikana

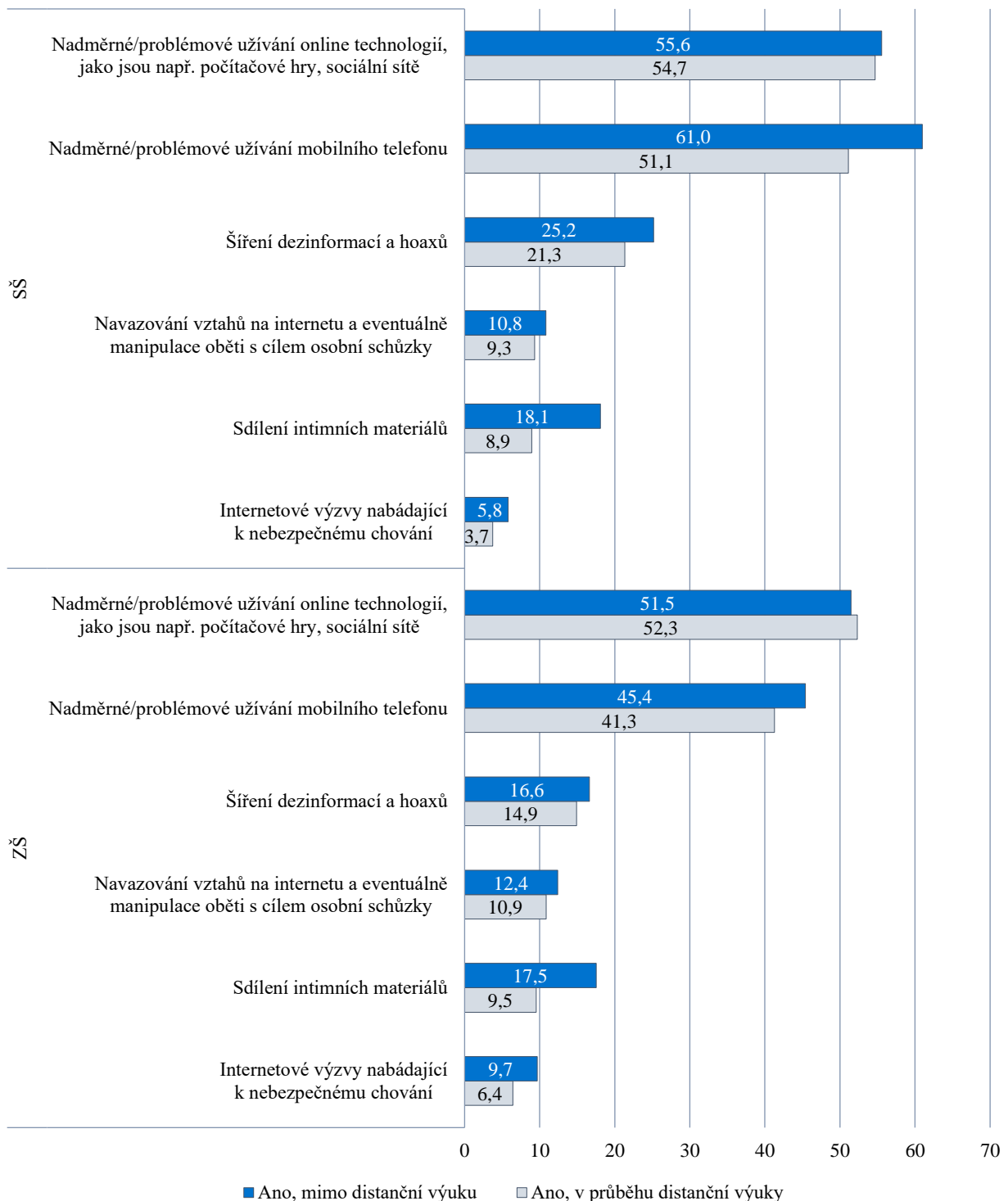
Masivní rozšíření digitálních technologií a připojení k internetu v populaci s sebou přináší i další rizika. [Šetření Českého statistického úřadu¹²](#) ukazují, že již roku 2020 žilo 97 % dětí v domácnosti s připojením k internetu. Vzhledem ke změnám ve společnosti spojeným s pandemií, jež byly ve vzdělávání spjaty se zavedením distanční výuky a na ni napojené podpory pro dovybavení domácností, lze odhadovat, že se mezi žáky přístup k internetu blíží stu procent. Z výzkumu České děti a dospívající na internetu Masarykovy univerzity také vyplývá, že většina dětí se připojuje k internetu přes mobilní telefon nebo počítač denně nebo alespoň jednou za týden.

Podobně jako užívání internetu i používání sociálních médií se stalo běžnou součástí života žáků. Platformy Messenger nebo Instagram či WhatsApp používá naprostá většina z nich. Polovina žáků běžně užívá SMS/MMS zprávy nebo komunikuje přes Snapchat, zastoupení ostatních platforem je méně časté. Přestože bývá používání těchto platforem často spojeno se zábavou, přibližně stejnou měrou žáci tyto platformy používají i k předávání informací týkajících se školy, ať se jedná o organizační informace, či předávání zápisků z hodin nebo vypracovaných úkolů, což může být jeden z důvodů, proč více než polovina žáků ZŠ i SŠ hodnotí společné užívání sociálních médií jako přínosné.

Sociální média mohou znamenat příležitost být v bližším kontaktu se spolužáky i pro jedince, kteří se do dění ve třídě nezapojují nebo se zapojují jen zřídka, neboť čtvrtina žáků (ZŠ i SŠ) uvedla, že jsou přes sociální média v kontaktu i se spolužáky, s nimiž se běžně často nebaví. Zároveň je ale třeba registrovat, že v obou stupních vzdělání uvedlo přibližně 15 % respondentů, že je jim nepříjemné pobývat se svými vrstevníky na těchto platformách.

Metodici prevence vnímají jako nebezpečné pro žáky především nadměrné užívání mobilních telefonů či online technologií v období distanční výuky i mimo ni. S dalšími konkrétními formami jednání uvedenými v grafu 7 se setkávají již výrazně méně často. Nižší podíl výskytu rizikového chování v době distanční výuky může být způsoben i menším přehledem metodiků prevence o chování žáků v době, kdy nebyli fyzicky přítomni ve škole. Relativně častý výskyt šíření hoaxů a dezinformací poukazuje na skutečnosti, že rizikové chování souvisí s řadou dalších dovedností a znalostí, které si žáci osvojují i mimo programy primární prevence, v tomto případě jsou spjaty se schopností ověřovat informace a pracovat s nimi a s mediální gramotností.

¹² ČSÚ (2020). *Informační společnost v číslech*. <https://www.czso.cz/>

GRAF 7 | Formy rizikového chování žáků ZŠ na internetu dle metodiků prevence (v %)

Ve srovnání s běžnými formami šikany je třeba věnovat specifickou pozornost kyberšikaně mimo jiné pro anonymitu, již poskytuje agresorovi, a pro výrazně větší dosah a širší publikum. Jedná se o fenomén mnoha podob s různě závažnými dopady na oběť. Jejich odhalení je různě náročné, což se pochopitelně promítá i do statistik. Nejčastější formou kyberšikany na základních školách je ponižování a pomlouvání v online prostoru včetně publikování ponižujících fotografií či videozáznamů, vyskytují se ale bohužel i sofistikovanější formy, jakými jsou kyberstalking nebo zneužití webkamery (graf 7 a 8).

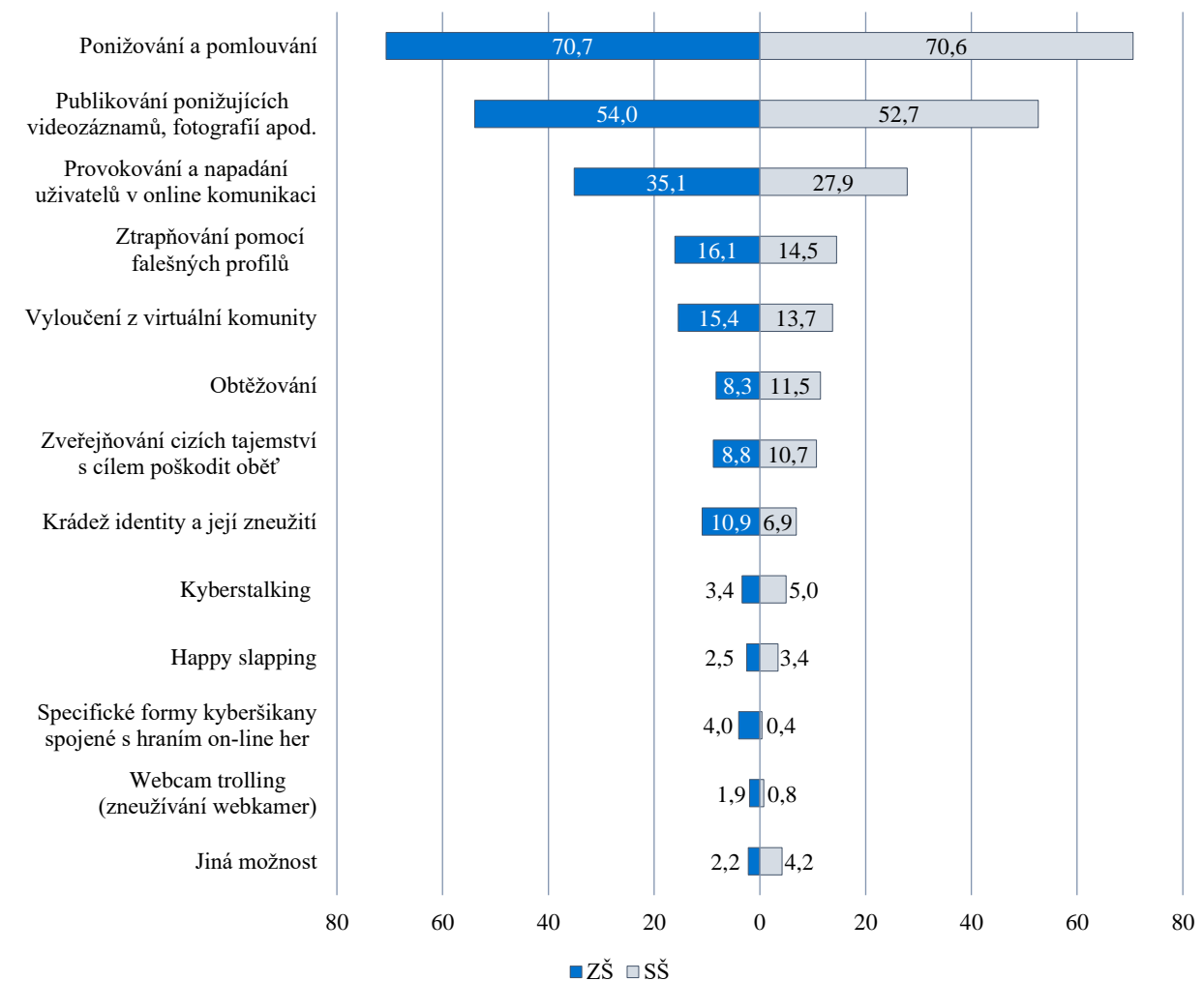
S řešením kyberšikany má zkušenost třetina základních škol a o něco více škol středních (39 %).

TABULKA 1 | Podíl škol, jež uvedly, že v posledních třech školních letech řešily kyberšikanu (v %)

Aktivita	ZŠ	SŠ
Kyberšikanu	32,2	39,2

Důvody, pro které jsou žáci v online prostoru šikanováni, jsou podobné jako u běžné šikany: osobnostní charakteristika oběti, sociální znevýhodnění nebo jiné fyzické odlišnosti. Ve srovnání s klasickými formami šikany se zde více promítají špatné vztahy, sexuální problematika a milostné vztahy žáků (především na SŠ).

Vyskytla-li se kyberšikanu ze strany žáků vůči učitelům (řešeno na 3,3 % škol), bylo její dominantní formou publikování ponižujících videozáznamů, audiozáznamů nebo fotografií, již výrazně méně četné jsou jiné formy (ponížení a pomlouvání).

GRAF 8 | Zastoupení různých typů kyberšikany mezi žáky z pohledu žáků (v %)

A decorative horizontal bar consisting of a long grey rectangle on the left, a large white number '4' with a black outline in the center, and a shorter grey rectangle on the right.

4

Prevence rizikového chování

4 PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Pro efektivní prevenci rizikového chování je důležité, aby byla uchopena systematicky, komplexně a na více úrovních a také aby odpovídala potřebám žáků dané školy. Vzhledem k obsáhlosti problematiky je důležité do jejího řešení zapojit široké spektrum aktérů, včetně žáků samotných. Jak již bylo představeno výše, rizikové chování může proměňovat svou podobu v závislosti na věku žáků, a proto postupy při prevenci a řešení mohou mít na různých stupních vzdělání svá specifika; tato skutečnost by měla být reflektována i v přístupech prevence jednotlivých druhů škol.

Na základě dosavadních zjištění České školní inspekce lze konstatovat, že řada škol většinu těchto formálních prvků naplňuje. Téměř všechny školy mají zakotvenu prevenci rizikového chování ve strategických dokumentech, zpracovaný minimální preventivní program a obsazenou pozici školního metodika prevence.

Kromě zakotvení problematiky ve strategických dokumentech se školy v prevenci zaměřují na organizování preventivních programů pro žáky, ve značné míře i ve spolupráci s mimoškolními organizacemi. Zároveň nabízejí individuální konzultace a v prevenci některých rizikových jevů se také osvědčuje aktivní realizace minimálního preventivního programu.

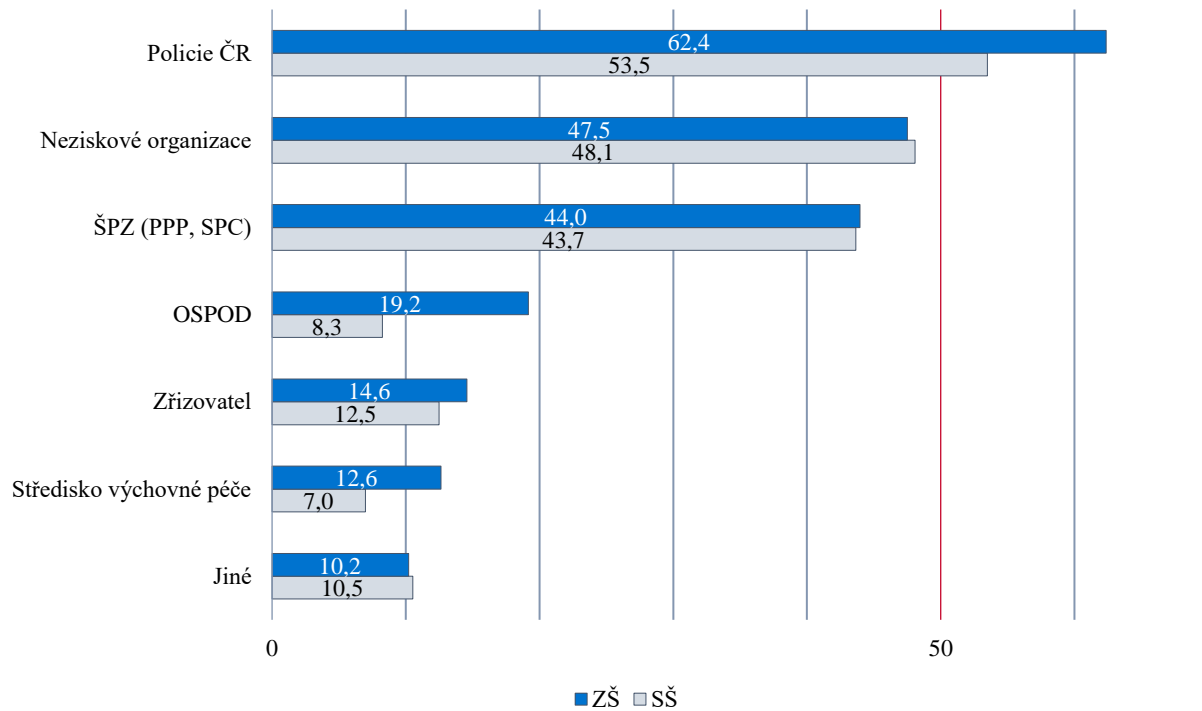
Zapojení externích odborníků v prevenci, jež doplňuje aktivity školy, lze hodnotit pozitivně z několika důvodů: jednak je důvodem již zmiňovaná šíře problematiky, kvůli které nelze očekávat od pracovníků školy, že svými znalostmi budou jednotlivé aspekty do detailu pokrývat a budou schopni zastoupit celou paletu expertů, jednak při využití dalších expertů z regionu může být dobře cíleno i na specifická rizika dané oblasti. Zároveň spolupráce umožňuje budování vztahů s dalšími aktéry v této problematice v regionu. O přínosnosti zapojení externích spolupracovníků mohou svědčit i rozdíly v průměrném počtu případů šikany na základních školách dle míry využití mimoškolních organizací v zajišťování preventivních programů. Zjištění naznačují, že optimálním podílem zajištění preventivních programů školy externími spolupracovníky je zhruba jedna polovina. Jako méně vhodné se ukazuje jak kompletní zajištění preventivních programů školou, tak jejich úplná delegace na externí subjekty.

TABULKA 2 | Podíl programů prevence zajištěný externími organizacemi (podíl škol v %)

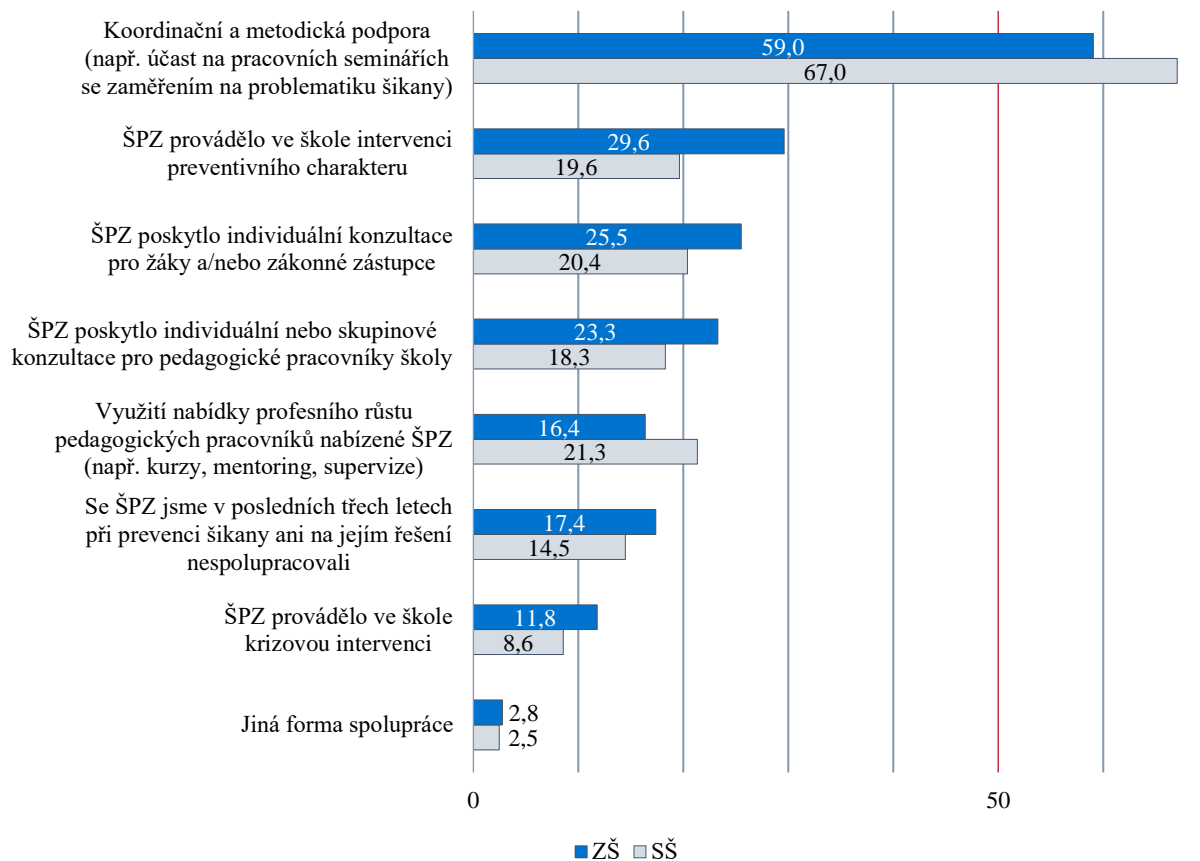
Do jaké míry jsou programy primární prevence zajišťovány ve spolupráci s mimoškolními organizacemi?	Podíl ZŠ	Průměrný počet případů šikany ZŠ	Podíl SŠ	Průměrný počet případů šikany SŠ
Mimoškolní organizace zajišťují většinu realizovaných programů primární prevence.	34,6	15,2	33,7	9,3
Mimoškolní organizace zajišťují přibližně polovinu realizovaných programů primární prevence.	25,1	12,6	24,3	7,5
Mimoškolní organizace zajišťují menší část programů primární prevence.	29,0	18,4	31,2	9,1
Všechny programy primární prevence realizuje škola sama.	11,2	22,5	10,8	10,1

Hlavními partnery v prevenci jsou pro základní i střední školy Policie ČR, neziskové organizace a školská poradenská zařízení. Zároveň se při porovnání četnosti využití externích partnerů ukazuje, že základní školy využívají jejich pomoci (služeb) ve větší míře. Rozdíl až o 10 p. b. byl zaznamenán mezi jednotlivými druhy škol u spolupráce s OSPOD, Policií ČR, ale i středisky výchovné péče.

GRAF 9 | Nejčastější externí spolupracovníci ZŠ a SŠ v oblasti primární prevence rizikového chování včetně šikany (podíl škol v %)

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními probíhá na více úrovních, kromě přímých aktivit směřujících k žákům jsou školská poradenská zařízení školám partnery v oblasti metodické podpory a vzdělávání pedagogických pracovníků. Z proběhlého šetření vyplývá, že zatímco střední školy více využívají koordinační a metodickou podporu, včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, u základních škol je běžnější spolupráce v podobě přímých intervencí pro žáky, případně zákonné zástupce.

GRAF 10 | Podpora ŠPZ školám v oblasti prevence šikany a rizikového chování (podíl škol v %)

V konkrétních aktivitách prevence, vyjma budování dobrých vztahů a práce s klimatem školy, základní i střední školy ve většině případů využívají preventivní programy; zaměřují se na realizaci vlastního preventivního programu a nabízejí také individuální konzultace (tabulka 3).

TABULKA 3 | Přehled preventivních aktivit základních a středních škol (v %)

Aktivita	Podíl ZŠ* (v %)	Podíl SŠ* (v %)
Plánování, výběr a objednávání preventivních aktivit (programů) pro žáky	81,8	85,3
Organizace aktivit realizovaných mimoškolními organizacemi (Policie ČR, externí odborníci)	80,4	79,6
Přímá realizace minimálního preventivního programu se žáky, se třídou	80,3	68,6
Individuální konzultace s jedinci s rizikovým chováním	65,5	69,8
Realizace výchovných skupinek pro ohrožené žáky	7,9	5,3
Jiné	5,1	6,5

* Jedná se o podíl ze škol, na kterých ve školním roce 2021/2022 byla realizována komplexní inspekční činnost.

Následující kapitoly ve větším detailu představují současný stav prevence rizikového chování ve vybraných klíčových oblastech: od strategických dokumentů po klima školy.

4.1 Strategické dokumenty

Vymezení prevence rizikového chování včetně šikany ve strategických dokumentech je jedním z předpokladů pro úspěšnou realizaci prevence v praxi. Prevence šikany a rizikového chování je zahrnuta do strategických dokumentů téměř na všech základních i středních školách, výjimku tvoří školy, jež nemají vůbec formulovanou svou strategii (2 % škol). Více než polovina základních i středních škol flexibilně reaguje na změnu okolností a v posledních třech letech svou strategii v této oblasti aktualizovala.

Zároveň je důležitá schopnost a ochota reagovat na měnící se vnější podmínky změnou přístupu k prevenci a řešení šikany. Školy ke změnám strategických dokumentů přistupují ze čtyř skupin důvodů:

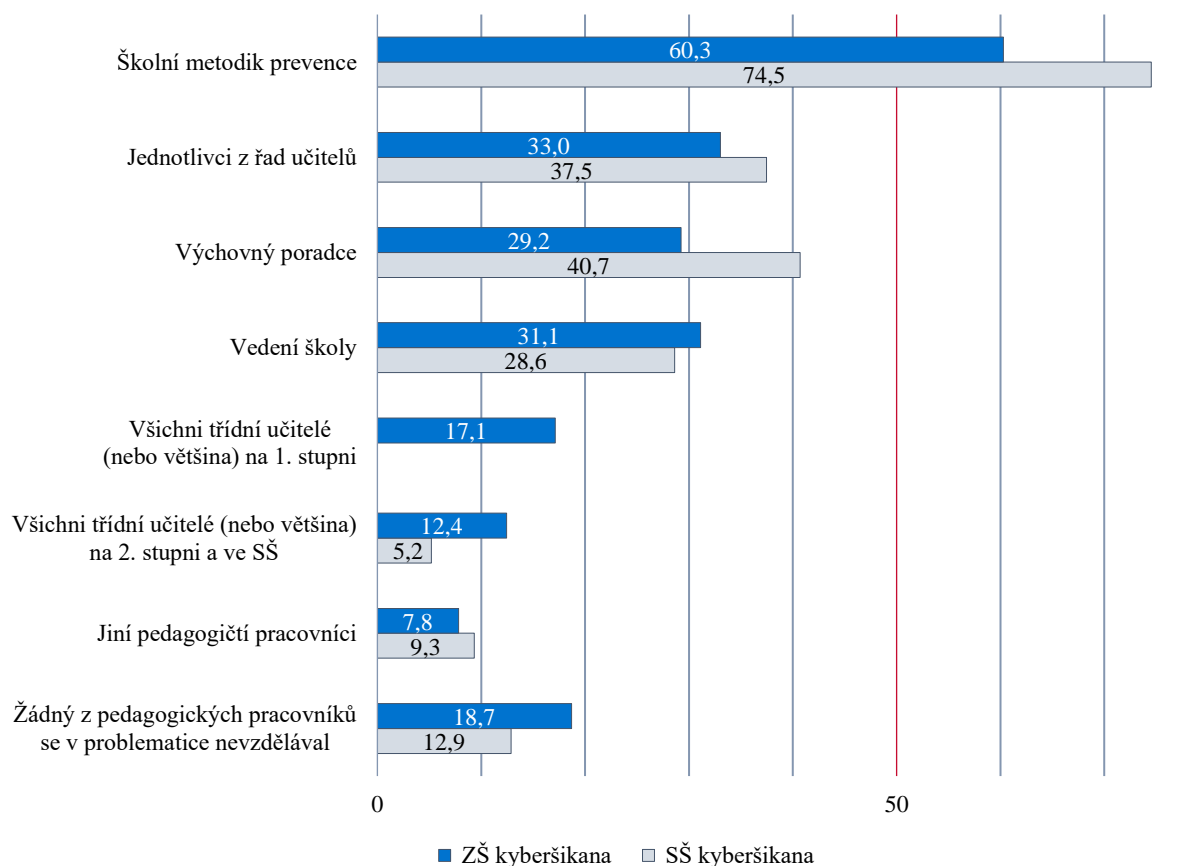
- při personální obměně nebo v reakci na vzdělávání zaměstnanců školy, zvýšení znalostí v problematice šikany či získanou inspiraci z jiných škol;
- na základě vlastního zhodnocení účinnosti preventivního programu, jeho slabých míst v kombinaci se zpětnou vazbou pedagogů;
- v reakci na konkrétní vnější okolnosti (přechod na distanční výuku, změna externích partnerů v prevenci);
- v reakci na konkrétní potřeby jednotlivých žáků nebo případy šikany ve škole.

Úpravy, které školy ve strategických dokumentech činily, zpravidla reagovaly na konkrétní případy šikany a kyberšikany, nežádka zahrnovaly i konkrétní postupy v modelových případech. Zejména v souvislosti s nárůstem pohybu žáků v kyberprostoru během distanční výuky se zaměřovaly ve většině případů na rizikové chování spojené s užíváním internetu.

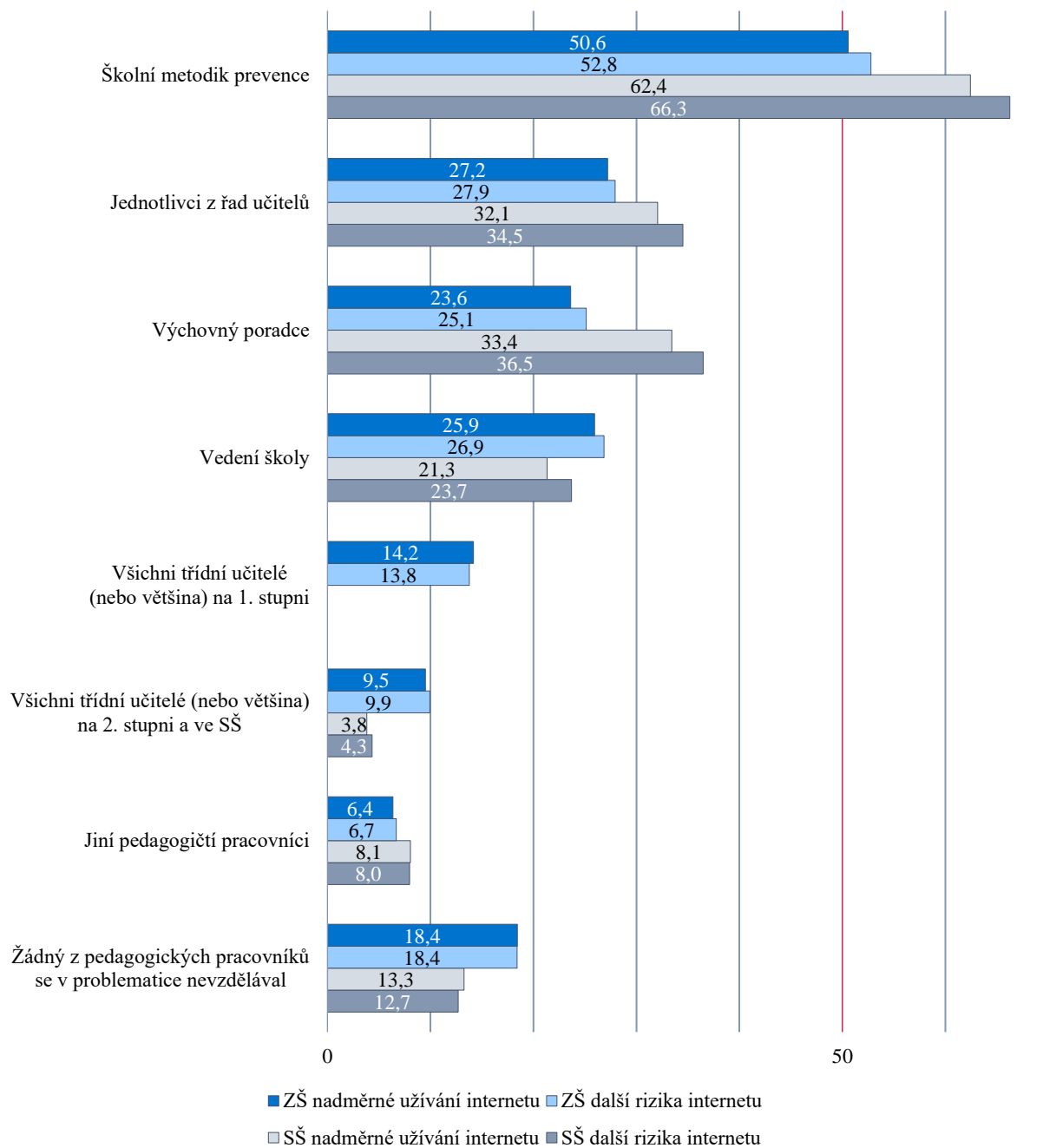
Pozitivní obraz ukotvení prevence ve strategických dokumentech přináší i hodnocení inspektorů, kteří na většině škol (85 % ZŠ a 90 % SŠ) považují MPP za odpovídající charakteru a potřebám školy a jejich žáků, jen v jednotkách procent se setkávají s tím, že by preventivní program měl spíše formální charakter nebo neobsahoval konkrétní postupy řešení a prevence šikany či kyberšikany.

Zároveň z výpovědi škol vyplývá pozitivní tendence zapojovat do realizace strategie většinu pedagogických pracovníků (na 85 % ZŠ a 82 % SŠ), jen v menší míře je na školách strategie realizovaná jen vybranými pracovníky. Tomuto záměru však nemusí vždy odpovídat strategie vzdělávání pracovníků v prevenci rizikového chování, což může ilustrovat příklad rozložení různých typů pracovníků školy, kteří v posledních třech letech absolvovali vzdělávání k rizikovému chování na internetu. Zde se ukazuje, že vzdělávání nejčastěji absolvují jen vybraní pedagogové. S větším zastoupením aktuálního vzdělávání v dané problematice se setkáváme jen na malém podílu škol, jak ukazují grafy 11 a 12.

GRAF 11 | Zaměstnanci ZŠ a SŠ proškolení v rámci DVPP v posledních 3 letech v prevenci kyberšikany (v %)

GRAF 12 | Zaměstnanci ZŠ a SŠ proškolení v rámci DVPP v posledních 3 letech v prevenci rizikového chování na internetu – nadměrné užívání a další rizika internetu (v %)

Z vnější perspektivy lze přístup základních škol k prevenci ve strategických dokumentech hodnotit vcelku pozitivně, reálný dopad těchto strategií z nich ovšem nevyčteme, pozná se teprve dle skutečné schopnosti škol i žáků samotných předcházet rizikovým situacím a zvládat je včetně eliminace rizikového chování.

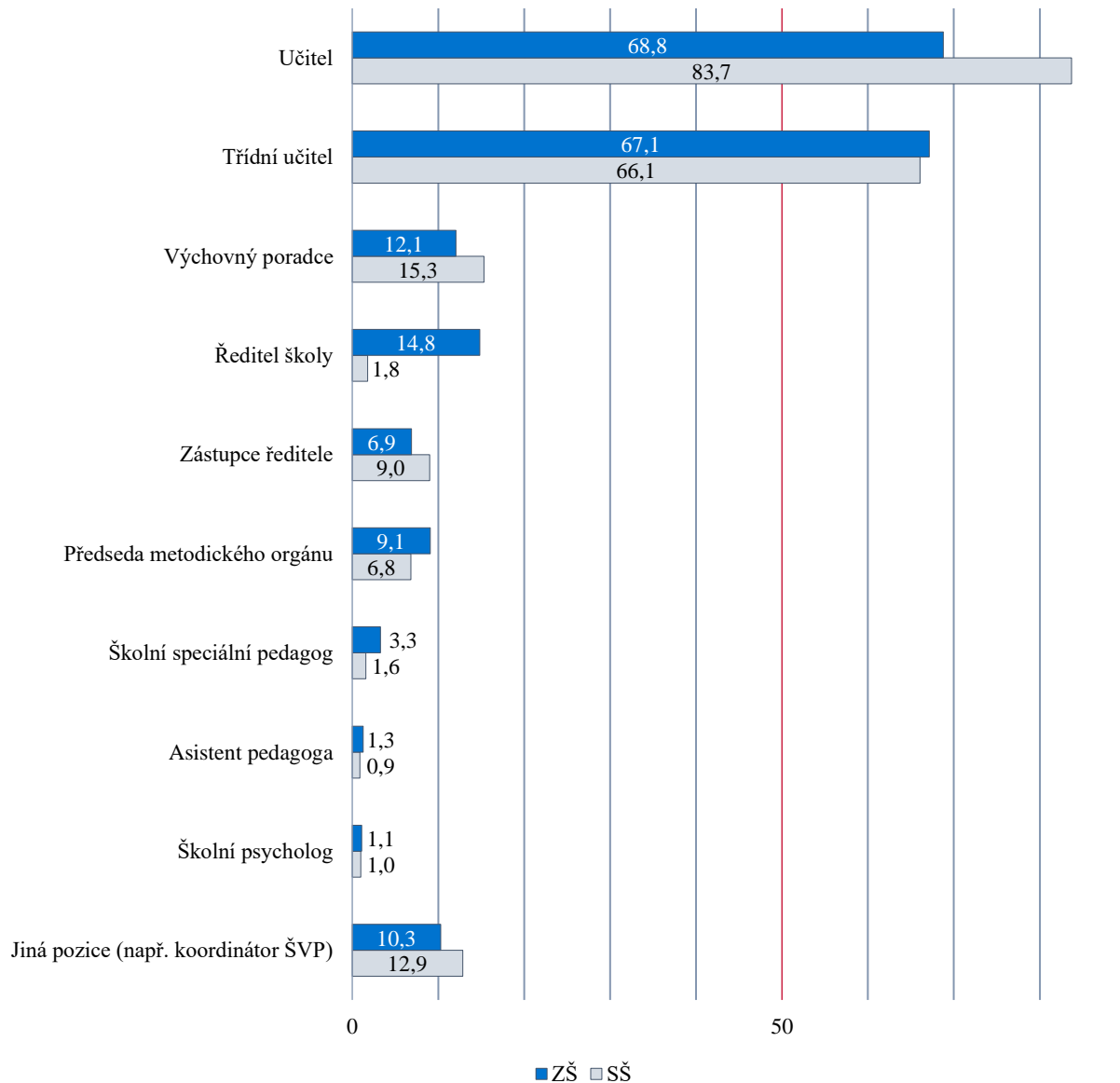
4.2 Školní metodik prevence

Metodik prevence působí na škole jako poskytovatel poradenských služeb, věnuje se především oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů. Vykonává zejména činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské (o těchto činnostech vede písemnou dokumentaci), dále se věnuje metodické podpoře učitelů a zajišťuje krizovou intervenci. Školní metodik prevence svou činnost vykonává zpravidla při svém plném úvazku, při plné výši počtu hodin přímé pedagogické činnosti.

Téměř všechny základní i střední školy mají pozici metodika prevence obsazenou. Metodik prevence je na téměř 70 % ZŠ a 85 % SŠ zároveň učitelem (často i třídním učitelem), ve zbývajících školách na této pozici působí poradenští

pracovníci (výchovný nebo kariérový poradce, školní psycholog nebo případně speciální pedagog) nebo u menších škol člen vedení školy. Průměrný věk preventistů (47 let na ZŠ a 48 let na SŠ) svědčí o tom, že jsou vybíráni především z řad zkušenějších pracovníků školy.

GRAF 13 | Kumulace funkcí školních metodiků prevence (podíl škol v %)

Za negativní skutečnost je nutné považovat zjištění ohledně absolvování kvalifikačního studia v dané problematice.¹³ Na základních školách lze sice pozitivně hodnotit nárůst kvalifikovaných metodiků prevence (o 10 p. b. ve srovnání s rokem 2015/2016), přesto toto studium stále chybí více než polovině metodiků prevence, přestože 80 % metodiků prevence je na dané pozici více než tři roky. Ve středních školách je situace nepatrně optimističtější, neboť zmíněné vzdělávání absolvovaly dvě třetiny metodiků prevence. Právě absolvování kvalifikačního studia může být pro metodiky prevence jedním z faktorů, jež se dále promítají např. do jejich potřeb metodické podpory a schopnosti si o ni říci. Ukazuje se (tabulka 4), že se nejedná jen o speciální dovednosti a témata, ale i o jevy, se kterými se musí potýkat pravidelně a lze je považovat za běžnou každodenní praxi. Ze srovnání deklarovaných potřeb metodiků prevence s kvalifikačním studiem a bez něj lze usuzovat, že kvalifikační studium učitele především uvede do problematiky ve značně širší, aby byli obeznámeni s oblastmi a metodami prevence, ale není dostatečné k jejich důkladnému osvojení.

¹³ Kvalifikační studium pro metodiky prevence by mělo odpovídat standardům studia k výkonu specializovaných činností dle § 9 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, a je akreditováno MŠMT.

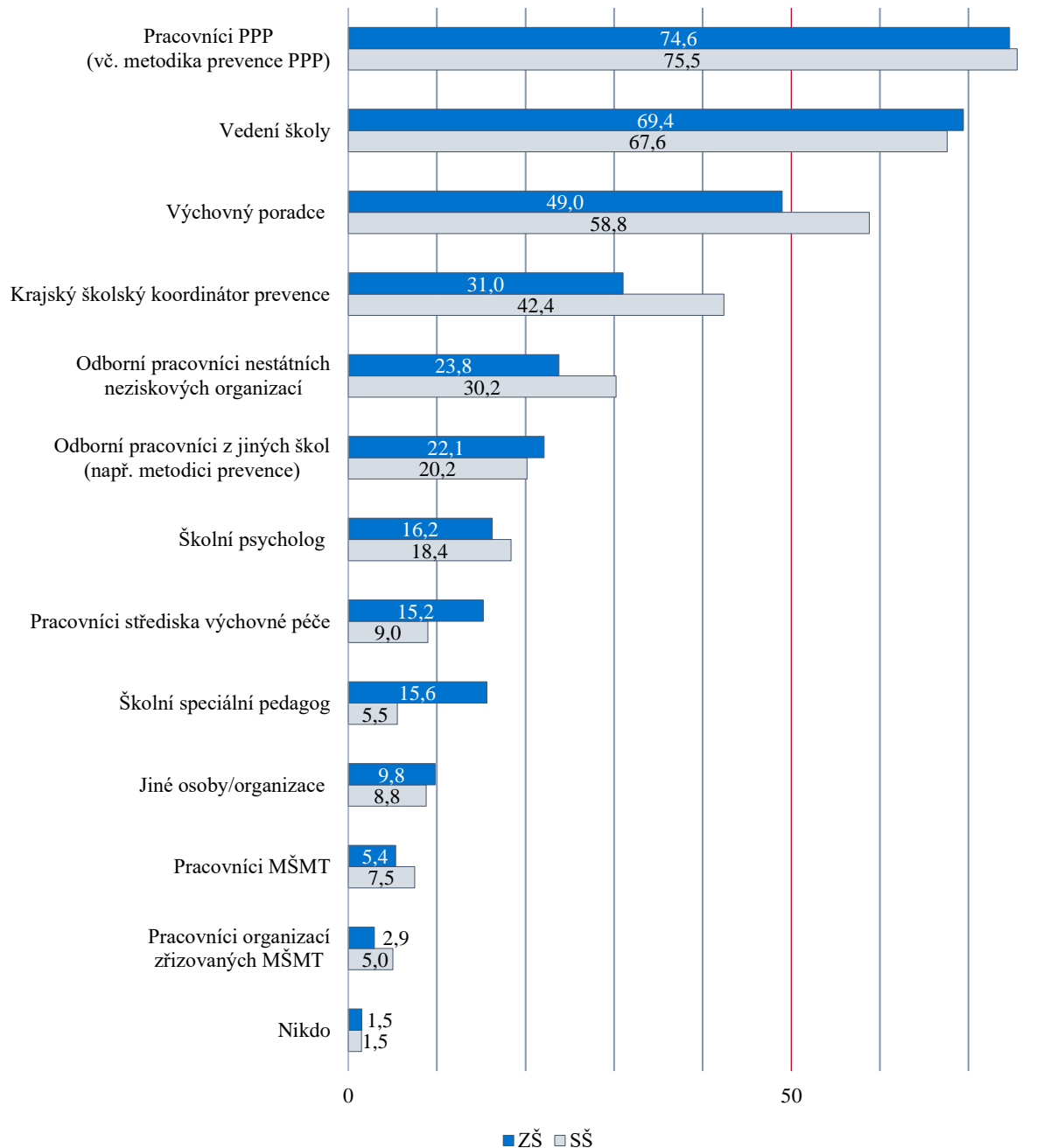
TABULKA 4 | Metodická podpora, o kterou mají zájem školní metodici prevence (v %)

Metodická podpora	Bez kvalifikačního studia ZŠ	S kvalifikačním studiem ZŠ	Bez kvalifikačního studia SŠ	S kvalifikačním studiem SŠ
Práce se žákem či pedagogem v krizi	26,4	40,4	31,7	37,0
Žáci v problémové situaci	28,4	33,7	31,1	34,8
Přímá realizace preventivního programu s žáky, se třídou	27,1	33,9	19,8	19,8
Plánování a realizace preventivních programů v době distanční výuky	23,7	30,4	26,9	26,9
Řešení vztahů v rámci školy	24,1	28,7	19,5	26,0
Plánování, výběr a objednávání preventivních aktivit (programů) pro žáky	27,4	23,2	24,3	27,7
Metodické vedení pedagogických pracovníků, kolegů v oblasti prevence rizikového chování	16,9	30,5	18,3	18,3
Řešení výchovných problémů – nekázeň	23,7	23,4	15,9	15,9
Organizace aktivit realizovaných mimoškolními organizacemi	23,4	21,0		
Individuální konzultace s rizikovými jedinci	17,6	26,7	21,3	21,3
Řešení výskytu rizikového chování – kyberšikana	18,7	24,4	23,7	23,7
Řešení výskytu rizikového chování – nadměrné/problémové/závislostní užívání technologií	16,7	22,8	20,4	23,4
Řešení výskytu rizikového chování – rizikové chování na internetu	17,2	21,3	17,1	21,6
Vypracování MPP a jeho evaluace a aktualizace	21,0	14,8	14,1	14,1
Řešení výskytu rizikového chování – šikana/agrese ve škole	17,0	18,5	14,1	14,1
Realizace skupinek pro ohrožené žáky	9,3	17,1	9,0	9,0
Tvorba IVYP (individuální výchovný program) a následná práce s ním	11,2	14,3	5,4	5,4
Řešení výskytu rizikového chování – poruchy příjmu potravy	8,9	13,6	19,5	19,5
Řešení výskytu rizikového chování – záškoláctví	9,1	12,3	10,8	10,8
Řešení výskytu rizikového chování – týrání a zneužívání	6,0	9,9	6,6	6,6
Řešení výskytu rizikového chování – závislostní chování (návykové látky, gambling)	5,2	8,7	13,2	13,2
Řešení výskytu rizikového chování – sexuálně rizikové chování	5,0	6,7	3,3	3,3
Řešení výskytu rizikového chování – sekty	3,3	4,8	4,5	4,5
Řešení výskytu rizikového chování – homofobie, bifobie, transfobie	3,0	4,7	5,1	5,1
Řešení výskytu rizikového chování – rasismus a xenofobie	3,2	4,2	4,5	4,5
Řešení výskytu rizikového chování – rizikové sporty a rizika v dopravě	2,3	3,1	2,4	2,4
V jiné oblasti	1,3	3,7	2,4	2,4
Nepotřebuji další metodickou podporu	10,3	6,0	10,5	10,5

Školním metodikům prevence je poskytována metodická podpora od externích aktérů i přímo od kolegů v dané škole (školní psycholog, výchovný poradce nebo přímo vedení školy). Z mimoškolních organizací jim jsou oporou

především pedagogicko-psychologické poradny a oblastní metodici prevence (graf 14). Za zmínku ovšem stojí, že s oblastním metodikem prevence je v pravidelném kontaktu jen 63 % preventistů ze ZŠ a 67 % ze SŠ; část preventistů svého oblastního metodika dokonce vůbec nezná (8 % na ZŠ a 6 % na SŠ).

GRAF 14 | Poskytovatelé metodické podpory školním metodikům prevence na ZŠ a SŠ (v %)

Časová náročnost vykonávání této funkce se liší dle velikosti školy a množství výskytu rizikového chování, ale i kompetencí metodika prevence. Polovina z nich věnuje aktivitám spojeným s pozicí 2 až 3 hodiny týdně, ale přibližně v jednom procentu škol zabere tato pozice metodikovi 10–20 hodin za týden. Časová dotace je dostačující pro 40 % metodiků ze ZŠ a 37 % metodiků na SŠ, ostatní by potřebovali více času především pro přímou práci s žáky (případně i zákonnými zástupci), ať už individuální, nebo v rámci intervencí ve třídách.

Na základních školách je 60 % metodiků, kteří nepovažují časovou dotaci za dostačující. Jedná se především o metodiky prevence na školách s vyšším výskytem šikany, metodici na těchto školách řešili průměrně 18 případů šikany, to je o sedm více než preventisté, kterým čas dostačuje. Potřeba vyšší časové dotace je pocíťována v celém spektru aktivit, od přímé individuální práce s žáky i společné práce ve třídách až pro vlastní vzdělávání nebo

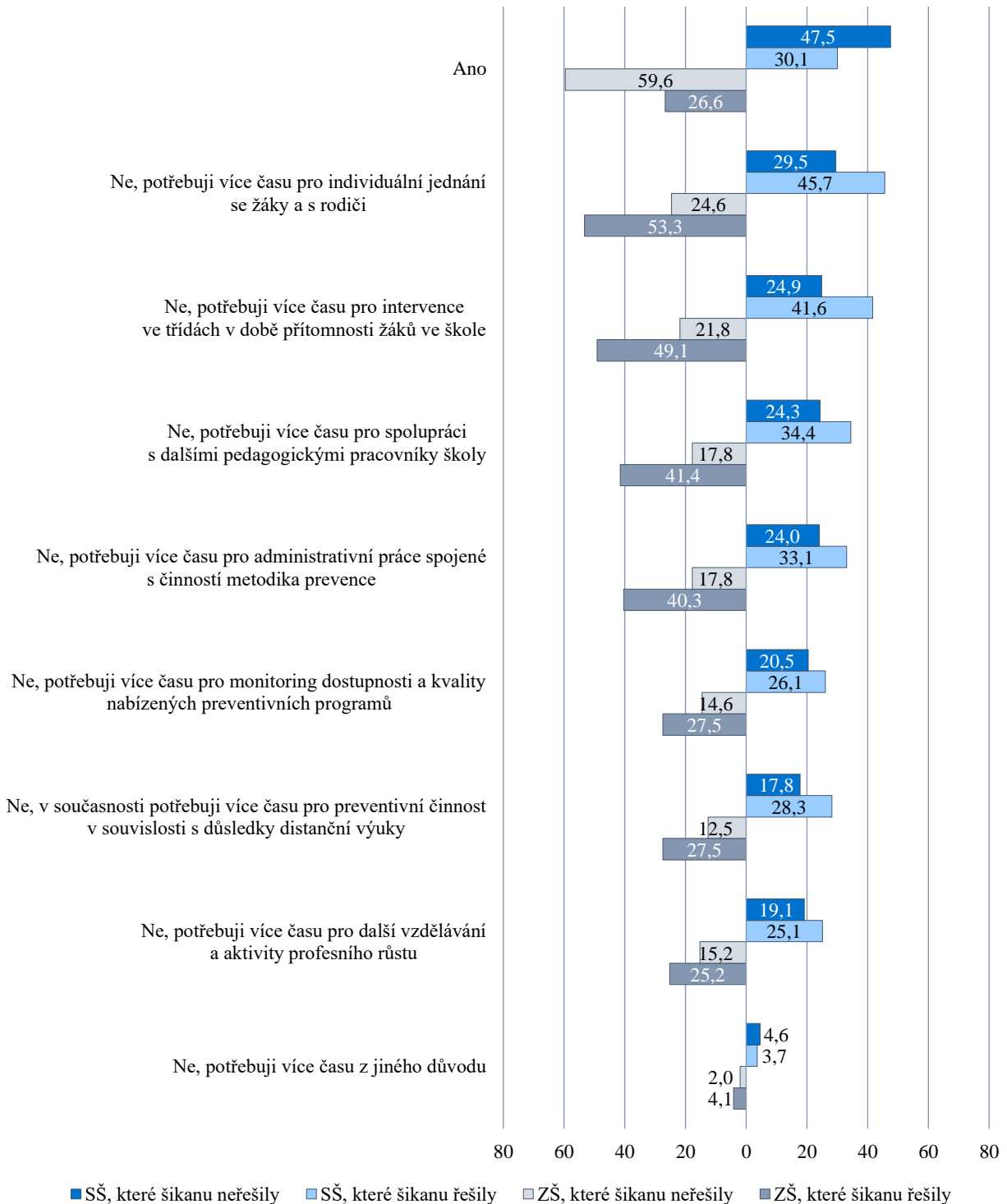
vykonávání administrativy. Pětina preventistů nepovažuje hodinovou dotaci za dostačující, neboť vnímají potřebu intenzivnější práce se žáky v důsledku distanční výuky.

Ve srovnání se základními školami se na středních školách neukazuje, že by za deklarovanou nedostačující časovou dotací stál výrazný nepoměr v počtech případů, jež metodici prevence musí řešit, naopak průměrný počet případů v obou skupinách je téměř stejný. Výrazný rozdíl v časových nárocích na pozici se ale objevuje při porovnání výpovědí preventistů podle absolvování kvalifikačního studia, i když trend je opačný, než by bylo možné na první pohled očekávat.

Ukazuje se, stejně jako u metodiků prevence základních škol, že středoškolští preventisté během kvalifikačního studia získají přehled o problematice a zvyšují své dosavadní povědomí o možnostech prevence a řešení rizikového chování, ale studium nestačí na osvojení si těchto metod a postupů, a proto mají vyšší časové nároky a zároveň si dokážou říci i o větší podporu v oblasti metodické.

GRAF 15 | Dostatečnost časové dotace (v %)

4.3 Preventivní programy

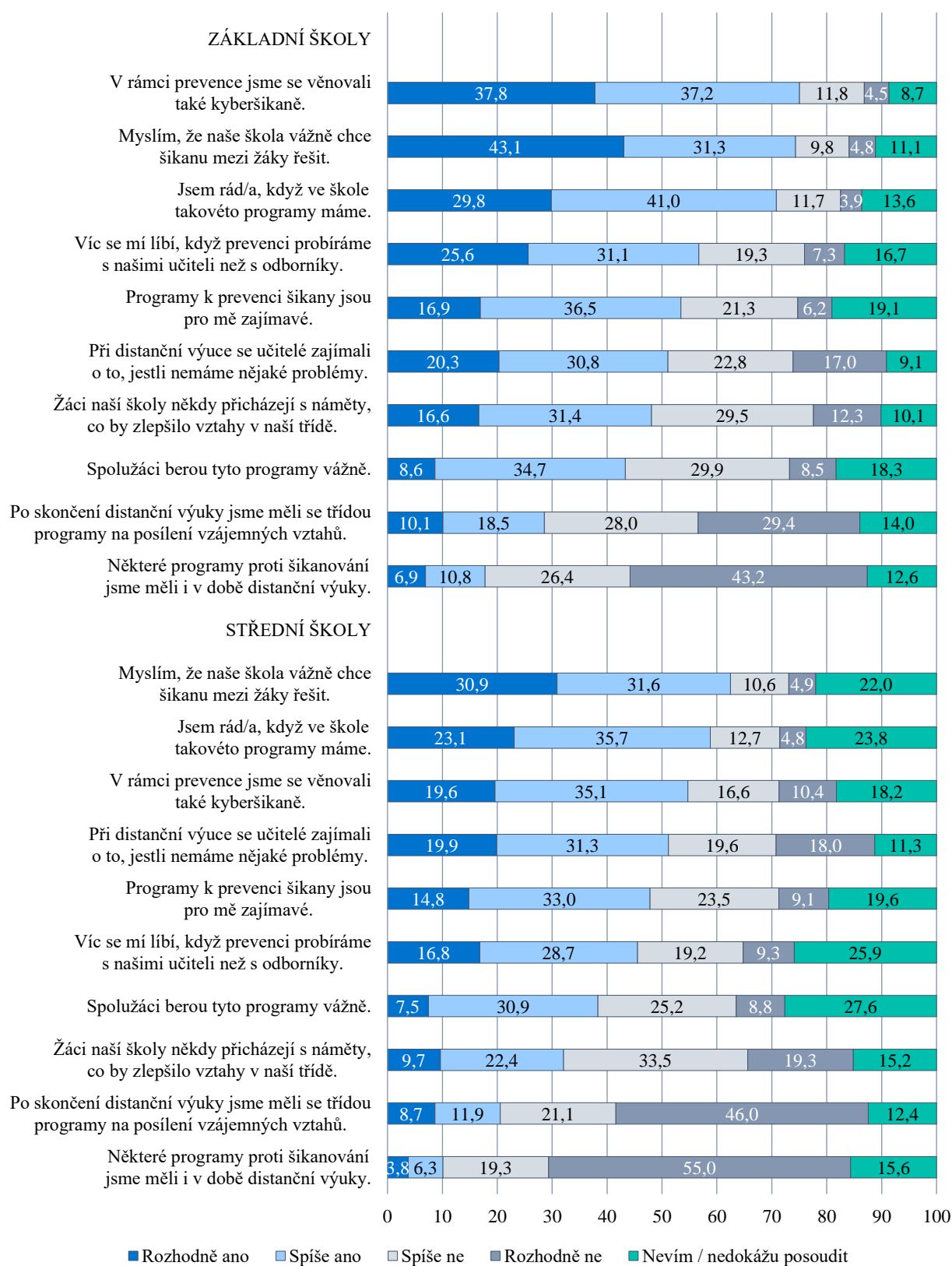
Organizování preventivních programů patří k nejčastěji využívaným formám prevence rizikového chování na školách, přičemž jejich organizování je v gesci právě především metodika prevence. Školy při nich často spolupracují s odborníky z externích organizací – zřetelně se ukazuje, že školy, které takovou spolupráci realizují ve větší míře, řeší v průměru méně případů šikany.

Ve většině případů jsou preventivní programy pro žáky zdarma – buď jsou bezplatné, nebo jsou hrazeny z rozpočtu školy, nebo z podpory zřizovatele. Žáci si účast na preventivních programech hradí přibližně ve 30 % ZŠ a 28 % SŠ, přesto se ukazuje, že poplatek je překážkou k účasti jen v jednotkách případů.

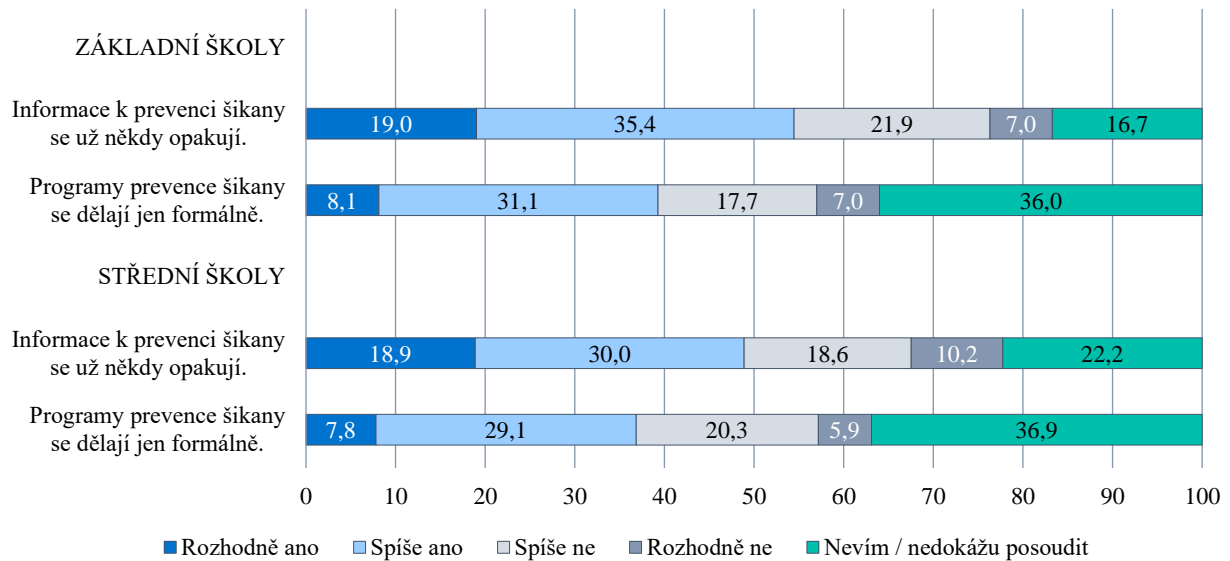
Pohled žáků na preventivní programy je povětšinou kladný, ze tří čtvrtin jsou za ně rádi, více než polovina je považuje za užitečné i přesto, že se informace někdy opakují. Výpovědi žáků potvrzují, že v rámci prevence se věnovali nejen problematice šikany, ale rovněž kyberšikany (graf 16). Za zmínku stojí skutečnost, že ačkoli preventisté považují nadměrné používání mobilních technologií a digitálních platforem za významné riziko, s prevencí v tomto směru jsou z vybraných rizik žáci obeznámeni v nejmenší míře, a proto by tomuto tématu měla být věnována zvýšená pozornost.

Z porovnání škol, na kterých byla šikana řešena, a těch, na kterých řešena nebyla, vyplývá, že hodnocení preventivních programů samotnými žáky neukazuje významné rozdíly v obeznámenosti s danými jevy, ale rozdíl lze spatřit v hodnocení kvality programů a vnímaném odhodlání školy šikanu skutečně řešit. Zároveň, podle názoru žáků, ty školy, které v posledních třech letech neřešily šikanu, realizovaly preventivní programy více i během distanční výuky, také se učitelé v této době více zajímali, zda žáky netrápí nějaké problémy. Současně žáci těchto škol pravděpodobně více důvěřují svým učitelům, neboť upřednostňují řešení problémů s nimi než s cizími odborníky.

GRAF 16 | Prevence rizikového chování z pohledu žáků – pozitiva (v %)

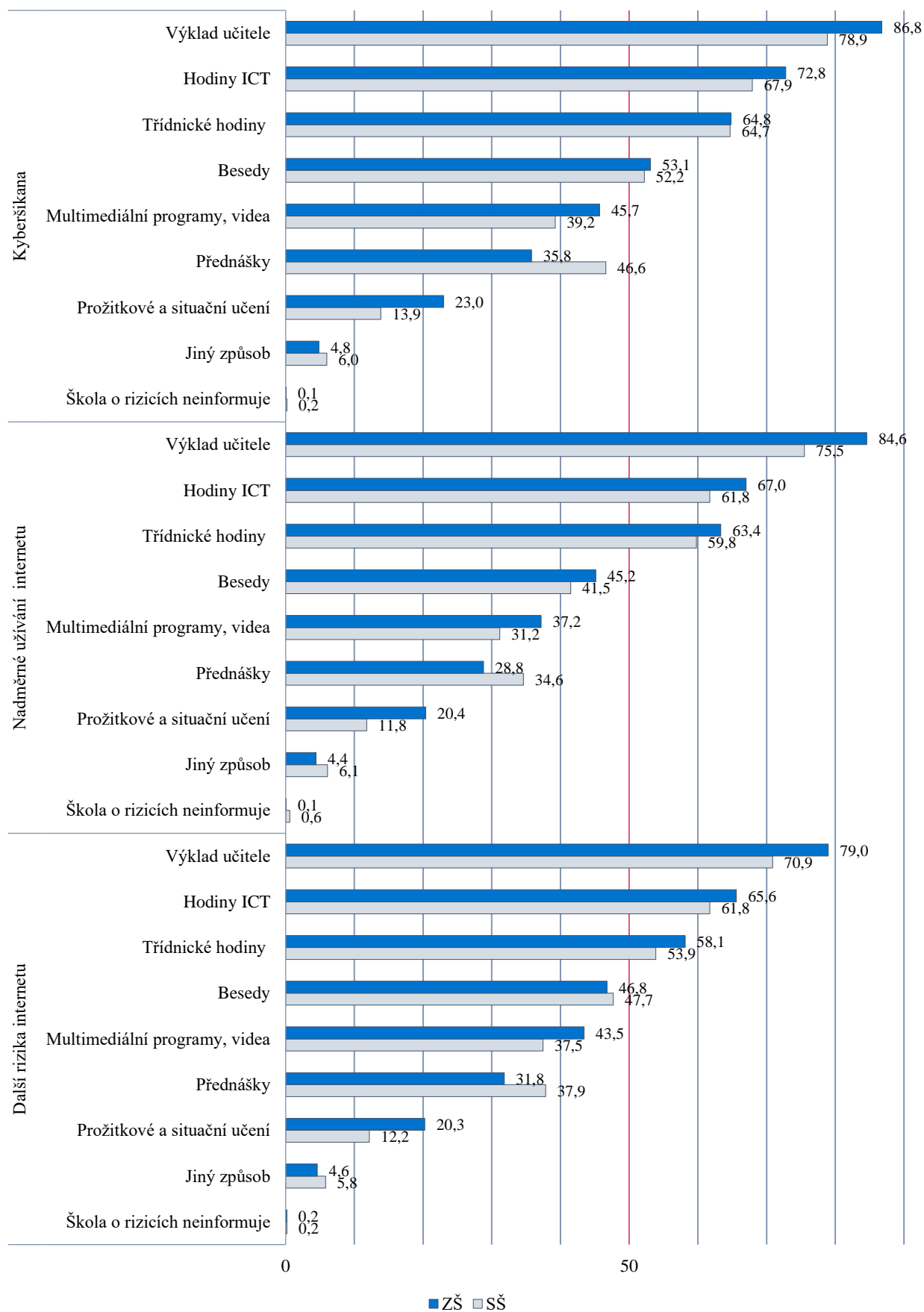
GRAF 17 | Prevence rizikového chování z pohledu žáků – negativa (v %)

Problematika šikany ve všech jejích formách včetně kyberšikany by neměla být tématem pouze preventivních programů. Během každé vzdělávací aktivity by učitelé a další pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci měli na žáky vhodně působit. K tomu je ovšem důležité, aby nejen metodici prevence, ale v co možná největší míře všichni pracovníci školy disponovali dostatečnými znalostmi a dovednostmi k rozpoznání šikany a kyberšikany a uměli vhodně reagovat v případě jejího odhalení. Ukazuje se, že míra proškolení pracovníků škol je poměrně nízká (graf 11); tím spíše překvapuje, že podle žáků jsou nejčastěji seznamováni s riziky na internetu během běžné výuky, v třídnických hodinách nebo hodinách ICT (graf 18). Obecně je takové rozšíření preventivních aktivit do běžné výuky pozitivní. Klíčovou roli by v jejich realizaci měli mít třídní učitelé, kteří jsou metodicky vedeni školním metodikem prevence. Míra proškolení pedagogů by tomu ale měla odpovídat; aktuální informace v posledních třech letech v této problematice ovšem získávali především školní metodici prevence, vedení školy a jen jednotlivci z řad učitelů, nikoliv však týmy třídních učitelů.

Jak ukazují mezinárodní odborné studie včetně zmiňovaného výzkumu Masarykovy univerzity, v České republice s rostoucím věkem a vyšším užíváním digitálních technologií stoupá zkušenost žáků s rizikovými jevy na internetu včetně kyberšikany, což by se mělo promítnout i do prevence především středních škol.

GRAF 18 | Formy, jakými jsou žáci seznamováni s rizikovými aktivitami spojenými s digitálními technologiemi (podíl škol v %)

4.4 Klima školy a podpora žáků

Pro úspěšnou prevenci v oblasti rizikového chování je vhodné zapojit všechny aktéry, nejen pracovníky školy, ale i žáky, protože dobré vztahy, vzájemná důvěra, všímavost a spolupráce jsou důležitými předpoklady bezpečného prostředí. Na školách ale není pravidelné sledování klimatu školy napříč ročníky obvyklé, alespoň jednou za dva roky sleduje klima jen 34 % ZŠ a 31 % SŠ; vzhledem ke složitosti problematiky ovšem není toto zjištění překvapivé.

Neznamená to však, že by se školy klimatu vůbec nevěnovaly, téměř na 80 % škol inspektoři vyhodnotili, že se škola aktivně věnuje budování vztahů mezi žáky (především v rámci výuky předmětů a prostřednictvím společně stanovených vztahových pravidel). Zároveň na 70 % škol mají žáci k dispozici vybrané pracovníky, se kterými mohou konzultovat i své osobní problémy.

Výskyt šikany na školách, které uvedly, že v posledních třech letech šikany řešily, resp. neřešily, souvisí, jak je uvedeno výše, se schopností identifikovat výskyt šikany, ale i s její závažností, kterou ovšem není možné standardně hodnotit na základě výpovědi škol. Přesto rozdíl mezi těmito školami například při hodnocení v kritériích ČŠI ukazuje, že v kritériích věnujících se vytváření zdravého školního klimatu, využití širokého spektra aktivit k dosažení výchovně-vzdělávacích cílů a zaměření na sociální a osobnostní rozvoj jsou signifikantně vyšší podíly škol na výborné úrovni (tabulka 5) a menší podíly v úrovni vyžadující zlepšení u základních škol, které uvedly, že šikany neřešily. U středních škol toto propásání do úrovně v hodnoticích kritériích není zřejmé.

TABULKA 5 | Podíl škol v jednotlivých úrovních vybraných hodnoticích kritérií (v %)

Vybraná hodnoticí kritéria kvalitní školy		Základní školy		Střední školy	
		Ty, jež uvedly, že v posledních 3 letech řešily šikany	Ty, jež uvedly, že neřešily v posledních 3 letech šikany	Ty, jež uvedly, že v posledních 3 letech řešily šikany	Ty, jež uvedly, že neřešily v posledních 3 letech šikany
2.2 Zdravé školní klima	Výborná	22,1	26,8	9,0	11,8
	Očekávaná	71,4	68,1	82,4	82,7
	Vyžadující zlepšení	6,4	4,9	7,9	5,5
	Nevyhovující	0,1	0,2	0,6	0,0
4.2 Široké spektrum aktivit k dosažení cílů	Výborná	14,2	21,5	8,5	5,2
	Očekávaná	54,1	51,8	47,5	47,6
	Vyžadující zlepšení	31,6	26,7	44,0	47,2
	Nevyhovující	0,1	0,0	0,0	0,0
4.4 Zaměření na sociální a osobnostní rozvoj	Výborná	28,4	36,9	10,6	8,6
	Očekávaná	66,6	58,4	67,7	73,4
	Vyžadující zlepšení	5,1	4,6	21,3	17,9
	Nevyhovující	0,0	0,0	0,4	0,0

* Modře jsou označeny statisticky signifikantní rozdíly mezi skupinami.

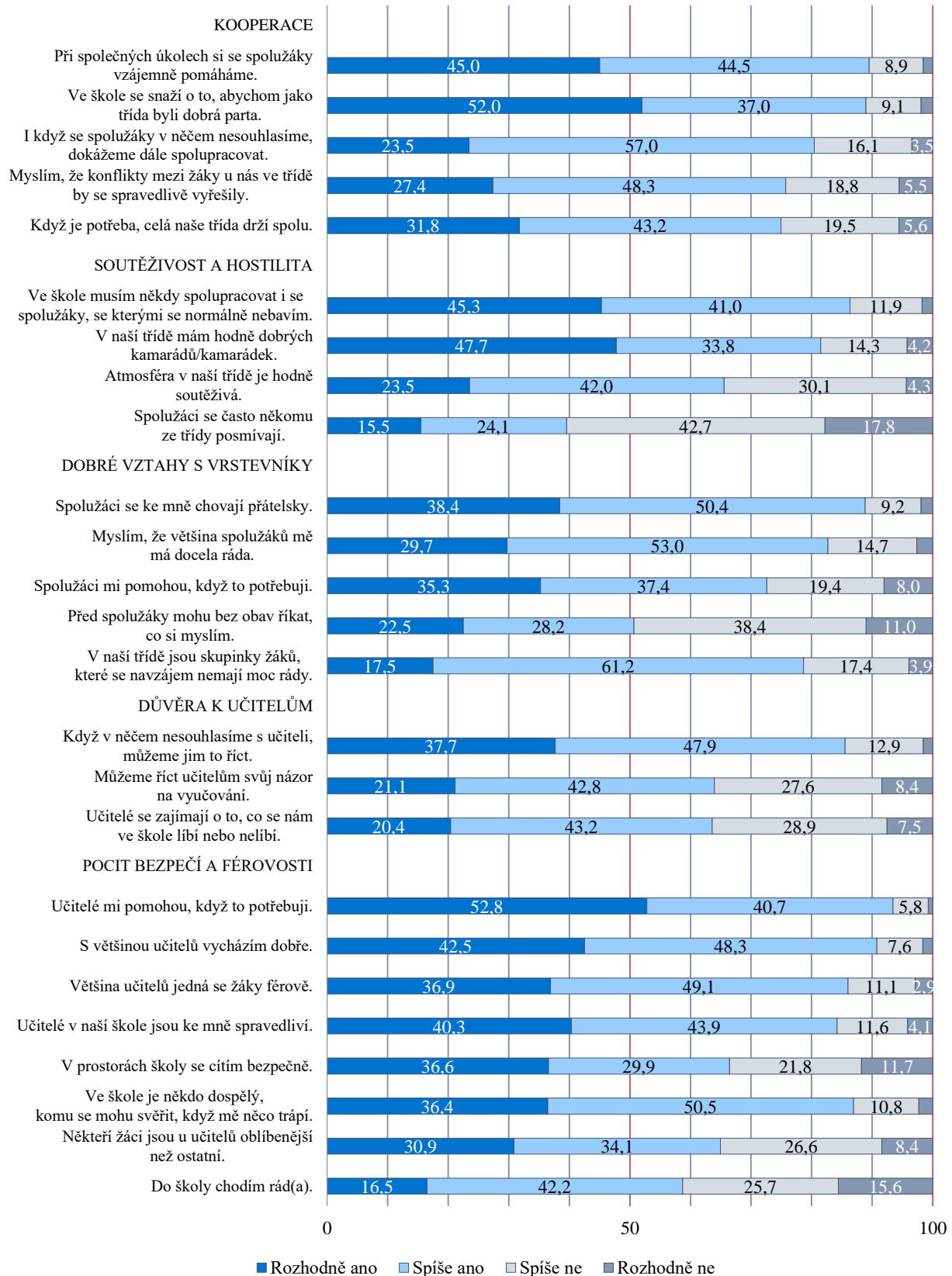
Během inspekční činnosti bylo mezi žáky měřeno jejich vnímání klimatu školy z různých perspektiv. Výpovědi žáků o klimatu školy byly pro lepší porozumění utříděny na základě vzájemného vztahu (zjišťovaného pomocí faktorové analýzy) do tematických celků: kooperace mezi žáky, dobré vztahy s vrstevníky, soutěživost a hostilita, důvěra k učitelům a pocit bezpečí a férovosti ve škole. Výpovědi žáků vykreslují pro základní školy obdobný obrázek jako pro školy střední. V mnoha ohledech vychází hodnocení škol pozitivně, především v oblasti vzájemné spolupráce a dobrých vztahů se spolužáky, ale i v hodnocení ochoty učitelů žákům pomoci. Méně pozitivní je skutečnost, že vysoký podíl žáků do školy chodí nerad nebo spíše nerad (40 % ZŠ a 35 % SŠ) a vysoký podíl žáků (35 % na ZŠ i SŠ) vnímá, že někteří žáci jsou u učitelů oblíbenější než jiní. V souvislosti s rizikovým chováním a šikanou na školách je vhodné ještě upozornit, že třetina žáků ZŠ se podle svého vyjádření necítí v prostorách školy bezpečně a přibližně třetina žáků SŠ nemá ve škole dospělou osobu, které by se v případě potřeby mohla se svými problémy svěřit (podrobněji grafy 14 a 15).

Na nízkou oblibu školy mezi českými žáky poukazuje i mezinárodní srovnání z šetření PISA a TIMSS, ve kterém se při pohledu na vyspělé země ukazuje, že čeští žáci ve větší míře chodí do školy neradi.

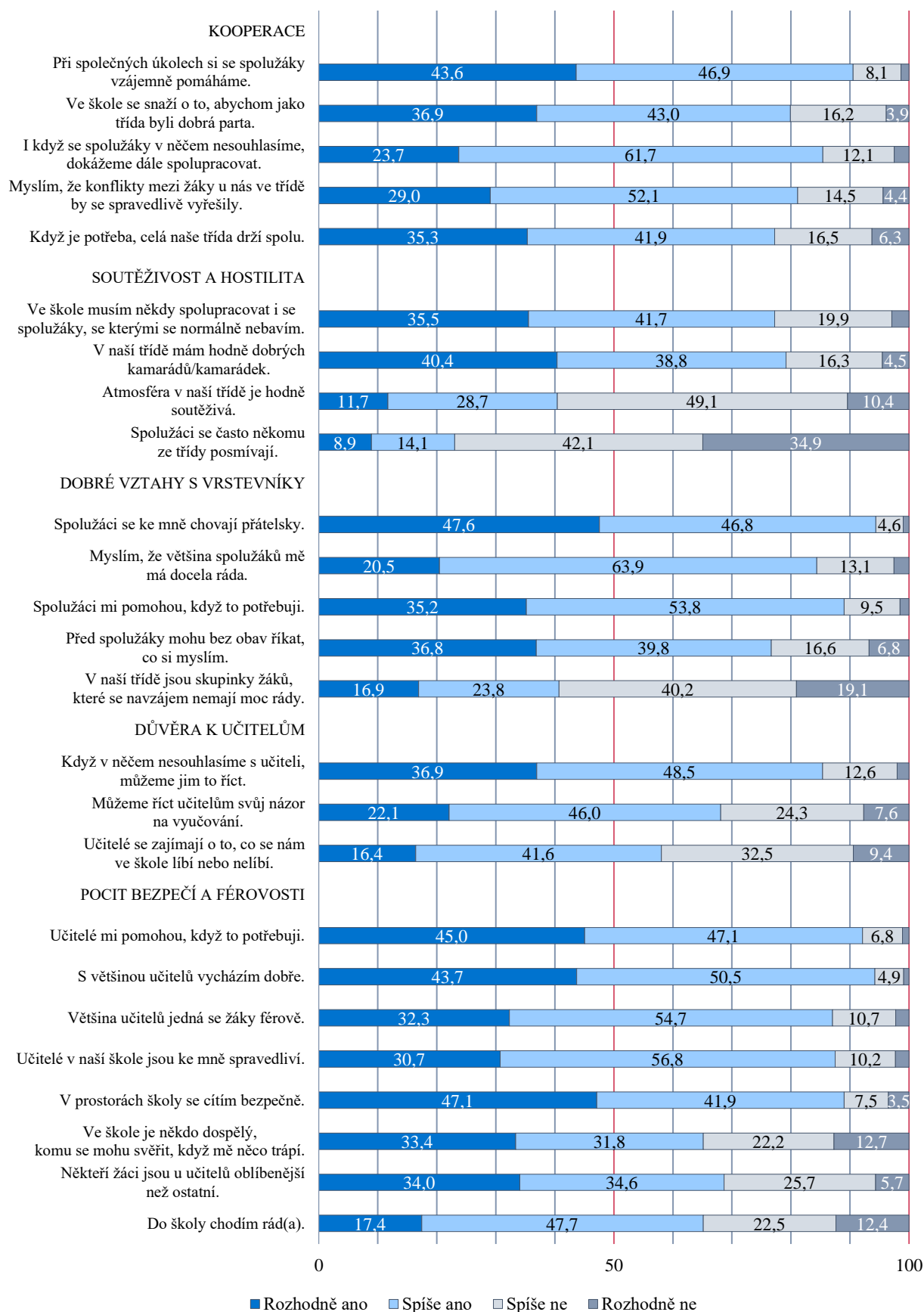
Při srovnání ukazatelů zaměřených na klima školy mezi základními školami, na kterých byla šikana řešena, a těmi, které ji neřešily, lze vysledovat mírný trend k lepšímu hodnocení ve většině ukazatelů ve školách, jež deklarovaly, že šikany neřešily. Při obdobné analýze i na školách středních nelze obdobnou tendenci vysledovat, příčinou může být jejich vysoká diverzita.

Při pohledu na vztahy mezi faktory klimatu školy se na ZŠ i SŠ ukazuje vysoká korelace mezi důvěrou k učitelům a pocitem férovosti a bezpečí ve škole. Pocit bezpečí také koreluje s mírou kooperace a dobrými vztahy mezi spolužáky, naopak soutěživost má k pocitu bezpečí a férovosti negativní vztah, i když jeho síla je spíše nižší.

GRAF 19 | Klima školy z pohledu žáků ZŠ (podíl v %)

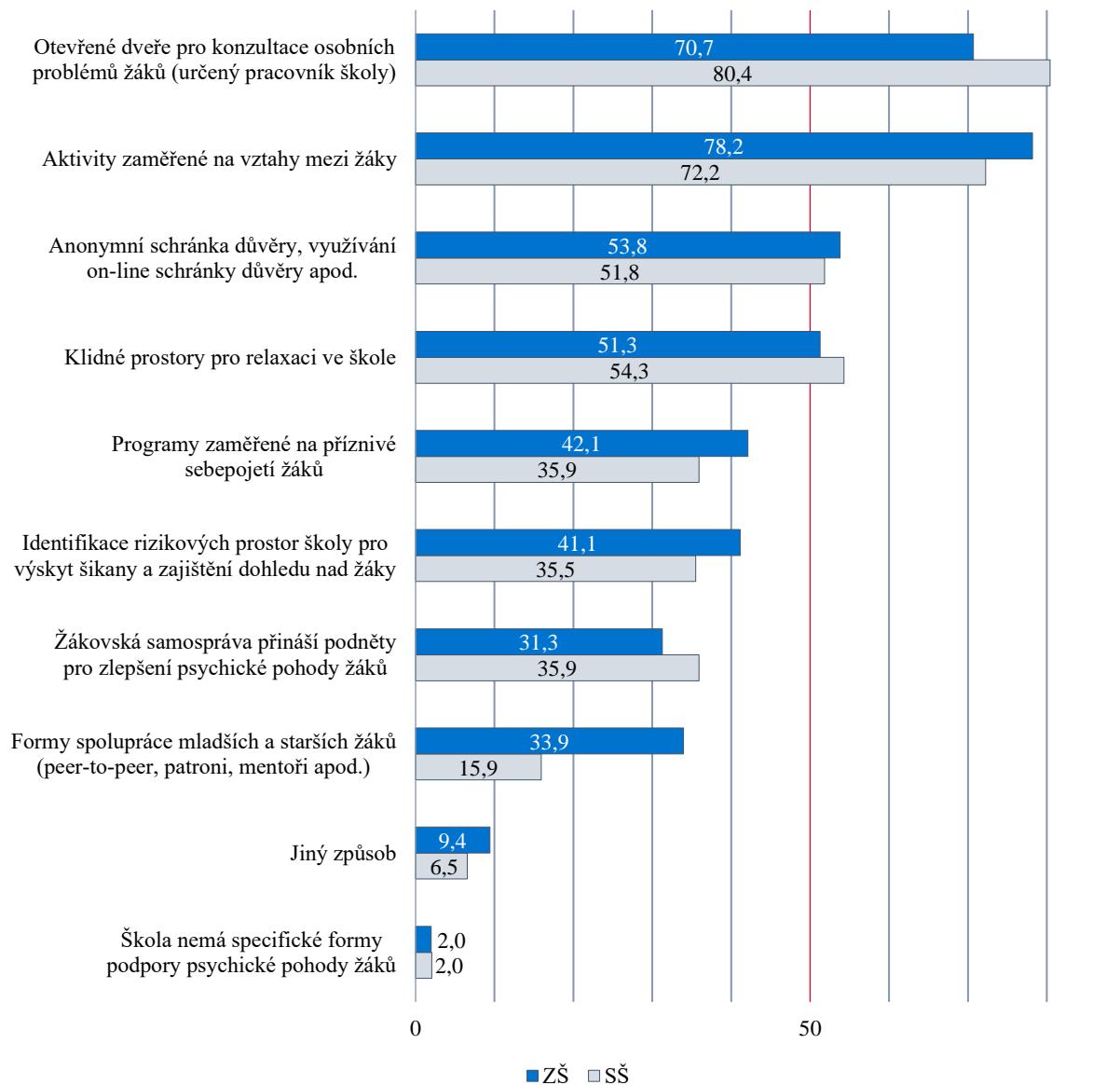

GRAF 20 | Klima školy z pohledu žáků SŠ (v %)

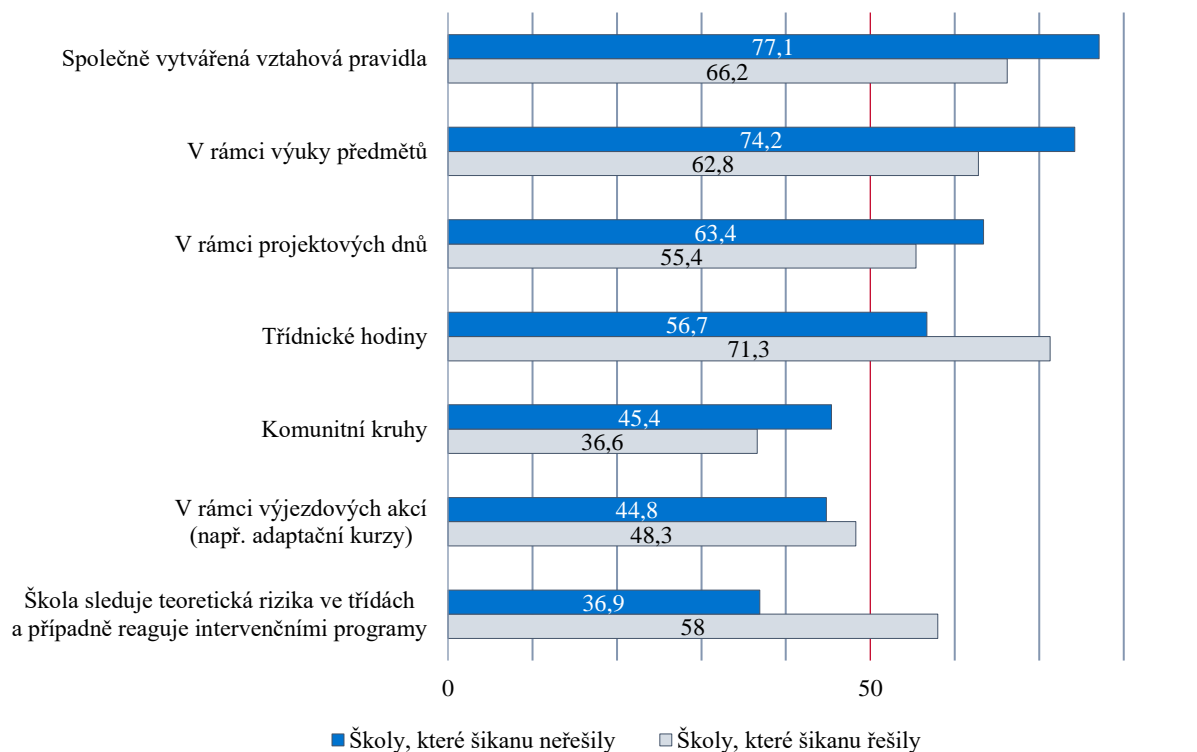
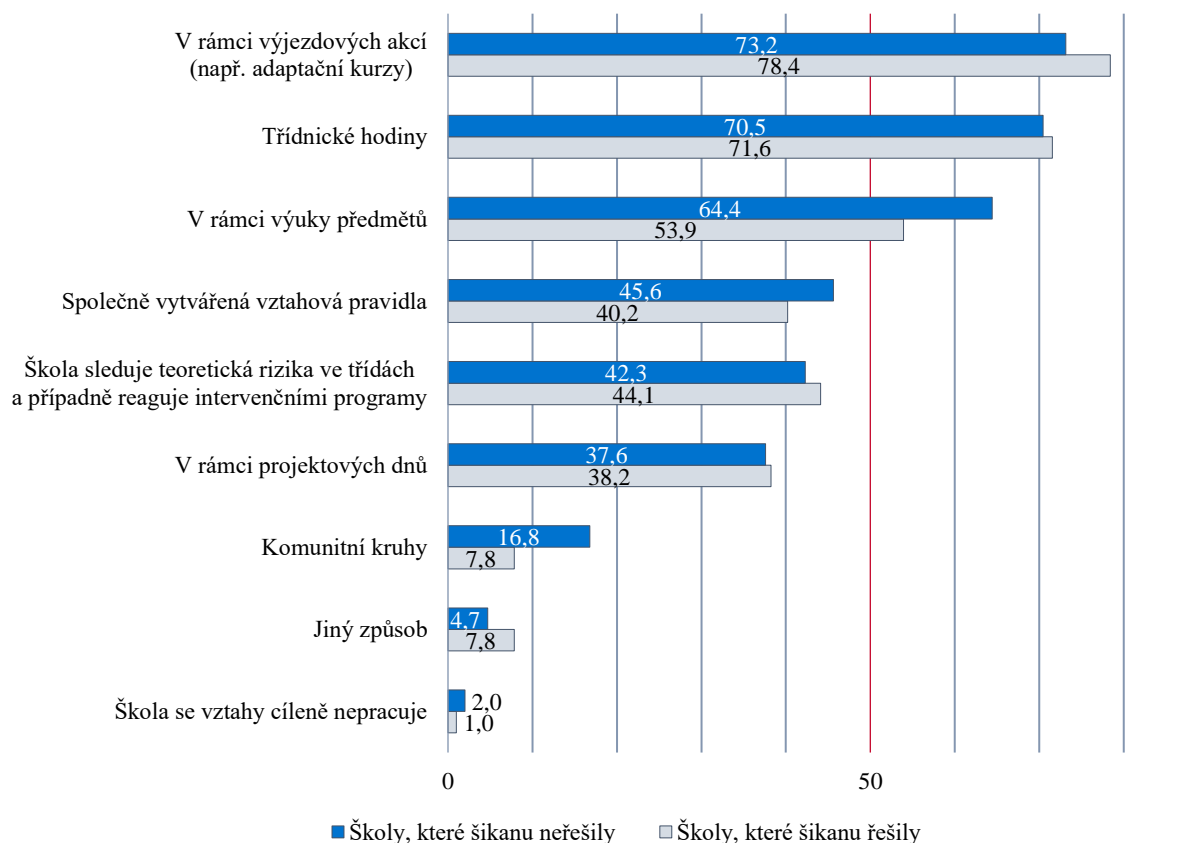
GRAF 21 | Aktivity zaměřené na zlepšení psychické pohody žáků (podíl škol v %)

Na základních školách je obvyklou praxí vypracovávat si vztahová pravidla třídy, třídní učitelé, ale i ostatní učitelé se vztahy pracují během samotné výuky i v třídnických hodinách a během projektových dnů. Mezi méně využívané prostředky rozvíjení klimatu školy patří sledování rizik ve třídách, využívání výjezdních akcí, jako jsou adaptační kurzy (využívá necelá polovina škol) a komunitní kruhy.

Při srovnání aktivit v oblasti zlepšování klimatu školy mezi středními školami, jež uvedly, že v posledních třech letech šikany řešily, resp. neřešily, nespátřujeme významné rozdíly, přičemž opět nelze tvrdit, že ve školách, které šikany neřešily, se projevy šikany v nějaké míře nevyskytují. Více škol, které v posledních třech letech neřešily šikany, se zaměřuje na vztahy mezi žáky, programy zaměřené na sebezpojení žáků a spolupráci mladších a starších žáků (peer-to-peer), zároveň se na těchto školách častěji vyskytují relaxační prostory pro žáky, což nemusí být samo o sobě přímo spojeno s nižším výskytem šikany, ale znakem skutečnosti, že se na problematiku psychického zdraví žáků školy více zaměřují. V konkrétních aktivitách při péči o dobré vztahy mají tyto školy častěji nastavena vztahová pravidla, pořádají komunitní kruhy a vztahům mezi žáky se více věnují v rámci běžné výuky různých předmětů.

Při porovnání se ZŠ je na první pohled patrné vcelku logicky častější využívání výjezdových akcí, především pro žáky prvních ročníků, a významné zastoupení třídnických hodin pro budování lepších vztahů ve třídě.

GRAF 22 | Podíl aktivit zaměřených na vztahy, srovnání základních škol, které uvedly, že v posledních třech letech řešily alespoň jeden případ šikany (v %)**GRAF 23** | Podíl aktivit zaměřených na vztahy, srovnání středních škol, které uvedly, že v posledních třech letech řešily alespoň jeden případ šikany (v %)

Žáci většinou považují aktivity za velmi přínosné. Jako nejužitečnější shledávají interaktivní aktivity, při kterých se navzájem poznávají i v jiných než obvyklých situacích, jako např. při společném řešení úkolu, hraní her apod. Zároveň žáci ve většině oceňují jako užitečné i akce, při kterých jsou seznámeni s inspirativními příběhy nebo pohledem odborníka na danou problematiku. Ve srovnání se žáky základních škol hodnotí středoškoláci častěji jako přínosné aktivity spojené s výjezdovou akcí nebo rozhovory s lidmi se zajímavými osobními zkušenostmi. Obě tyto aktivity jsou následovány interaktivními činnostmi zaměřenými na řešení problému v týmech nebo hry, při kterých se žáci dozvídají i něco sami o sobě.

Současně je patrné, že zapojování samotných žáků do kultivace klimatu školy a posilování dobrých vztahů v kolektivu není moc obvyklé ani na ZŠ, ani na SŠ. Jen třetina škol využívá formy spolupráce mezi mladšími a staršími žáky (peer-to-peer) a ještě méně často jsou přinášeny podněty k této problematice ze strany žakovské samosprávy.

4.4.1 Adaptační a teambuildingové aktivity

Adaptační a teambuildingové aktivity využívají školy pro budování vztahů ve třídách dvojím způsobem – buď jako pravidelné aktivity v konkrétních ročnících, nebo v reakci na aktuální situaci v daném kolektivu.

V prvním případě základní školy častěji organizují adaptační a teambuildingové aktivity pro žáky prvního stupně (podíl v jednotlivých ročnících se pohybuje mezi 16,5–19,6 %), nejvíce škol je pořádá pro žáky prvních tříd. Na druhém stupni jsou organizovány jen na 10–15 % škol, výjimkou jsou šesté třídy a odpovídající ročníky víceletých gymnázií, kde jsou aktivity organizovány až na 41 % škol, což je způsobeno především přechodem žáků základních škol do prim víceletých gymnázií.

Kromě zmíněného přechodu na novou školu (víceleté gymnázium) využívají školy tento typ aktivit nejčastěji při větších změnách v kolektivu (např. sloučení tříd) a při identifikaci závažného problému třídním učitelem. Méně často jsou tyto aktivity využívány při identifikaci problému ve třídě a 11 % škol je využilo při přechodu z distanční výuky.

Na většině středních škol (81 %) jsou adaptační a teambuildingové aktivity zařazeny pro nově příchozí žáky prvních ročníků, ale již výrazně menší podíl škol (15–18 %) tento typ aktivit pravidelně využívá pro žáky druhých a třetích ročníků. Ještě méně jsou školami využívány při identifikaci problému nebo na podnět třídního učitele. Po návratu z distanční výuky byl tento typ aktivit využit středními školami ve větší míře než na školách základních, do programu pro žáky je zařadilo 17 % z nich (o 6 p. b. více než ZŠ).

Pro základní i střední školy platí, že si většinou tento typ aktivit organizují samy, případně si zajistí externí lektory pro konkrétní aktivity. Desetina škol zařazuje adaptační kurzy pro posílení vztahů ve třídě i na vnější podnět.

4.4.2 Třídnické hodiny

Z pohledu základních i středních škol jsou třídnické hodiny potenciálně významný prostor využívaný k budování vztahů ve třídě a k prevenci rizikových jevů, což je v souladu i s doporučeními České školní inspekce. Zjištění České školní inspekce především v době spojené s návratem žáků po distanční výuce však ukázala, že školy často dávají přednost vzdělávacímu obsahu na úkor třídnických hodin. I přes upozornění odborníků, že je třeba u žáků v období pandemie více věnovat pozornost psychosociální problematice, navýšila počet třídnických hodin jen necelá třetina škol (ČŠI, 2021)¹⁴. Nedostatečné využití potenciálu třídnických hodin pro prevenci rizikového chování a zlepšování klimatu školy vyplývá i z ankety mezi žáky. Z výpovědí žáků sedmých až devátých tříd základních škol se ukazuje, že jen o něco málo více než třetina žáků třídnické hodiny nemá vůbec nebo jen jednou či dvakrát do roka, třetina žáků má třídnické hodiny třikrát až pětikrát za rok a poslední třetina má v rozvrhu třídnickou hodinu častěji než šestkrát za školní rok. Na středních školách se žáci s třídnickými hodinami setkávají s ještě nižší frekvencí, 43 % žáků SŠ má tyto hodiny maximálně dvakrát do roka a častěji než šestkrát za rok byly třídnické hodiny realizovány jen u čtvrtiny dotázaných žáků SŠ.

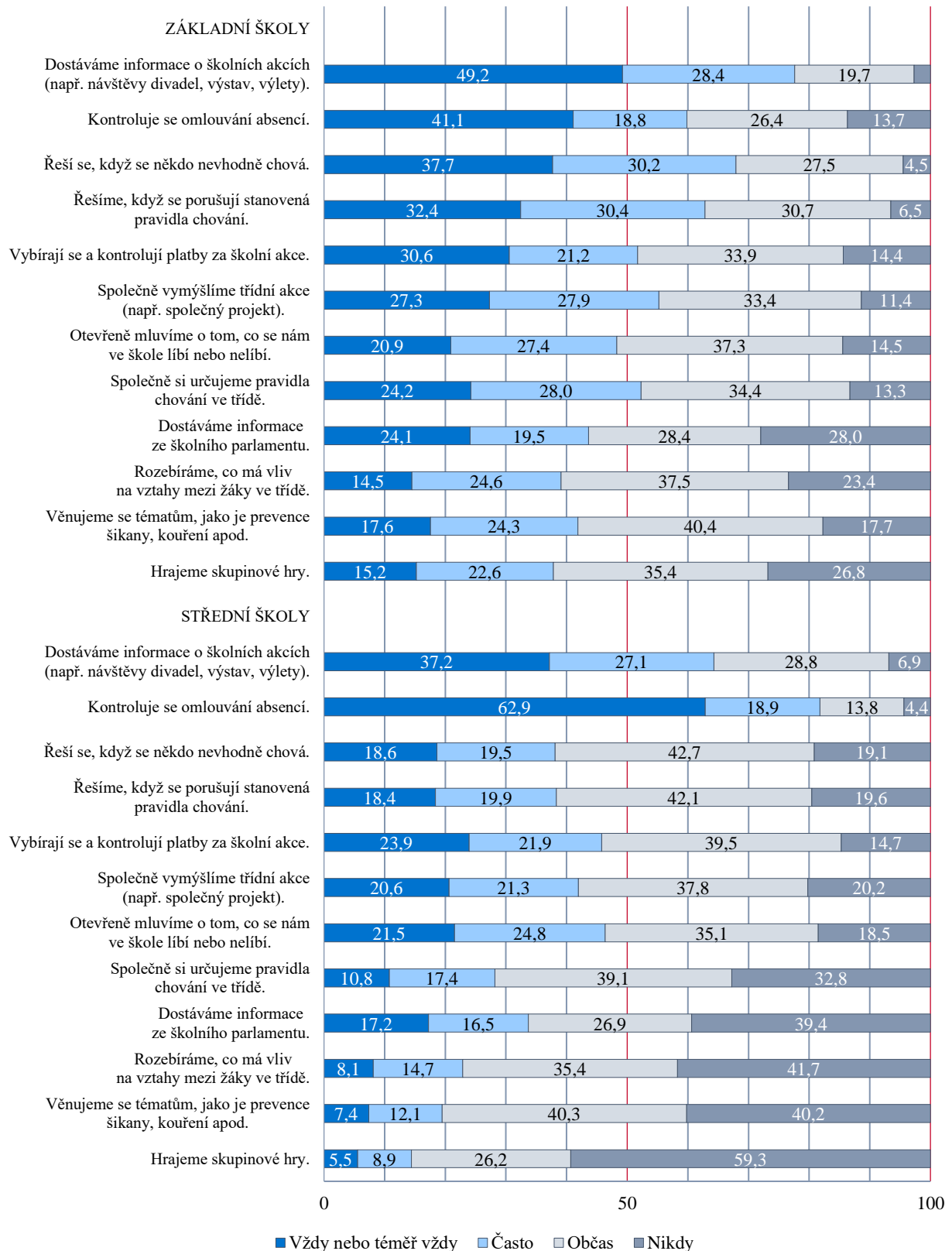
Na nedostatečné využití potenciálu třídnických hodin poukazuje i výpověď žáků vztahující se k jejich obsahu. Budování vztahů ve třídě a prevenci rizikových jevů jsou hodiny věnovány v menší míře či nepravidelně, na středních školách je toto obsahové zaměření třídnických hodin ještě vzácnější než na školách základních. Ze zkušenosti žáků v rámci třídnických hodin převažuje řešení administrativně-organizační agendy (informování o akcích školy, omlouvání absencí, vybírání plateb apod.), řešení aktuálních projevů či následků nevhodného jednání (podrobněji graf 19).

Podíváme-li se na podobu třídnických hodin, jak ji vnímají žáci, a výskyt šikany z pohledu metodiků prevence na ZŠ, lze pozorovat, že v průměru se v počtu třídnických hodin tyto skupiny neliší, velmi drobný rozdíl vidíme v obsahu

¹⁴ Česká školní inspekce. Výroční zpráva 2020/2021. <https://www.csicr.cz>

hodin. Ve školách, které v posledních letech neřešily šikanu, je mírně frekventovanějším zastoupení aktivit zaměřených na vztahová pravidla a plánování společných aktivit. Na středních školách tyto rozdíly nebyly pozorovány.

GRAF 24 | Nejčastější aktivity během třídnických hodin (podíl v %)

A decorative horizontal bar consisting of a long grey rectangle on the left and a shorter grey rectangle on the right, with a large, hollow, blue-outlined number '5' centered between them.

5

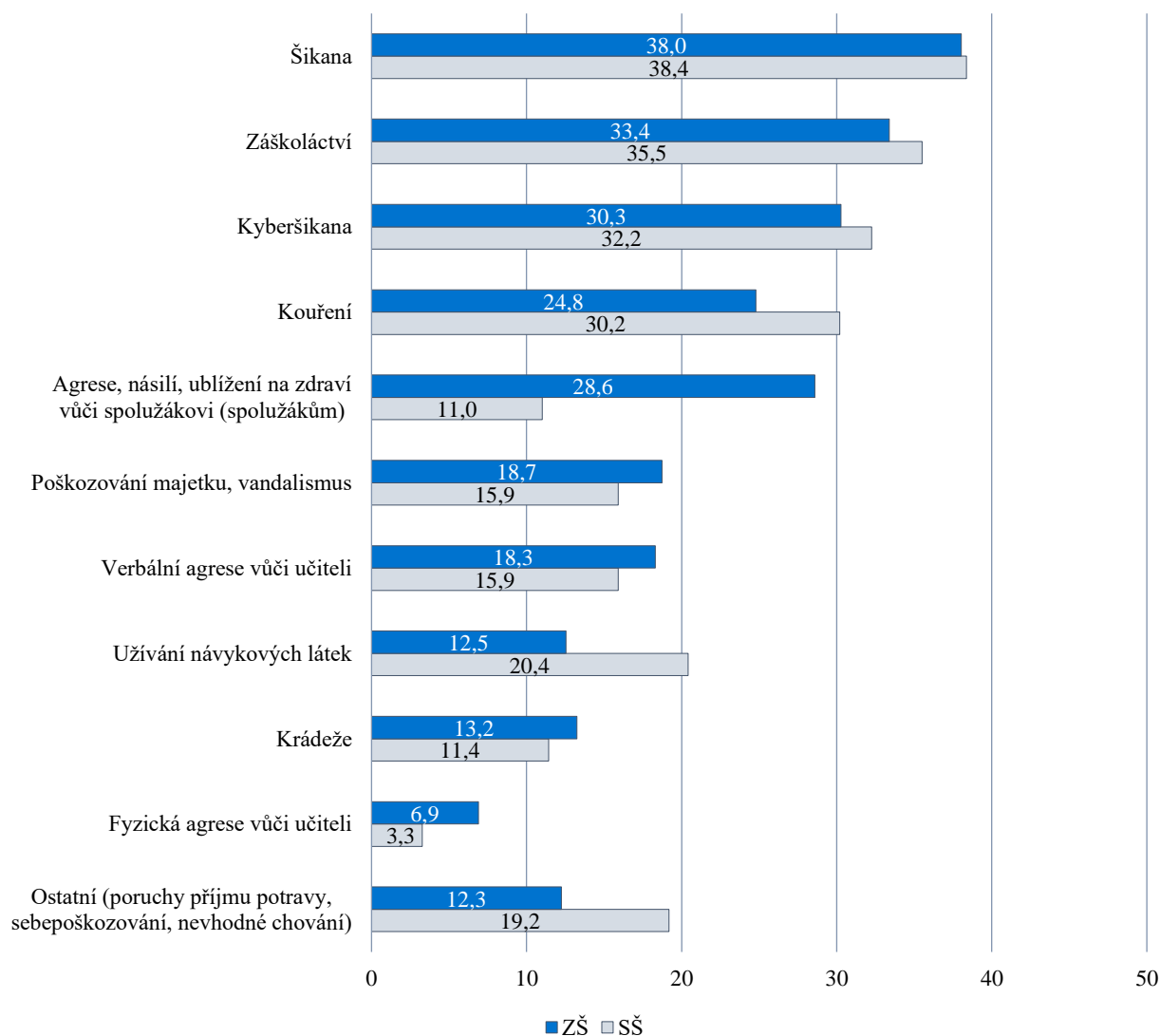
Řešení šikany

5 ŘEŠENÍ ŠIKANY

Základem pro systematické a efektivní řešení případů rizikového chování je kvalitně zpracovaný školní minimální preventivní program. Jakkoli samotná dokumentace je jen důležitou podmínkou pro úspěšné působení školy a sama o sobě případům šikany zabránit zcela nemůže, je z řady důvodů vhodné, když je MPP sepsán na míru podmínkám školy a v přiměřených intervalech aktualizován.

Z výpovědi metodiků prevence vyplývá, že zpracovaný MPP se osvědčil na základních i středních školách především v prevenci šikany, záškoláctví nebo kyberšikany.

GRAF 25 | Rizikové chování, v jehož prevenci se osvědčil MPP (v %)

Při srovnání četnosti ve využívání konkrétních opatření, jež se na základních i středních školách osvědčila při řešení šikany, je pozorovatelná u obou druhů škol shoda. Za neúčinnější intervence jsou považovány ty, jež se zaměřují na práci s agresorem a obětí a jejich nejbližším sociálním okolím, včetně spolupráce s rodinou, a ty, které se věnují kultivaci vztahů v kolektivu, ve kterém k šikaně došlo. Mezi další běžná opatření se řadí využívání výchovných komisí, na středních školách častěji než na školách základních (o 5,5 p. b.).

Podobně jako při prevenci i při řešení šikany školy spolupracují s mimoškolními organizacemi – k těm, jichž v těchto situacích využívá největší podíl škol, patří OSPOD, školská poradenská zařízení a Policie ČR. Spolupráci s OSPOD využívají častěji základní školy (16,4 %) než školy střední (7,7 %), naopak více středních škol spolupracuje s Policií ČR (o 1,6 p. b.).

TABULKA 6 | Opatření, jež se osvědčila při řešení šikany

Uveďte konkrétní opatření, která byla účinná při řešení šikany.	ZŠ podíl (v %)	SŠ podíl (v %)
Individuální rozhovory se žáky	66,8	71,8
Individuální rozhovory se zákonnými zástupci	58,6	53,6
Skupinová intervence ve třídě, program zaměřený na vztahy	56,4	51,8
Výchovné komise	33,9	39,5
Vyšší míra individuální práce s rizikovými žáky	33,5	30,0
Spolupráce s OSPOD	16,4	7,7
Spolupráce s Policií ČR	13,2	14,8
Převedení agresora do jiné třídy, školy	5,3	4,9
Převedení oběti do jiné třídy, školy	3,5	2,1
Jiné opatření	2,4	2,7
Žádné strategie účinné nebyly	0,6	0,2

A large, hollow outline of the number 6, positioned on the right side of the page. It is centered vertically relative to the horizontal bars.

6

A solid grey horizontal bar spanning across the top of the page, partially obscured by the number 6.

Doporučení

6 DOPORUČENÍ

Doporučení pro školy

- **Lidé**

Podmínkou úspěšné realizace prevence rizikového chování je její jasná a aktivní podpora vedením školy. Ředitel je lídrem i v této oblasti, jasně dává najevo, že rizikové chování na této škole je neakceptovatelné. Pro vzdělávání pedagogů, jejichž profesionalita je jednou ze zásadních podmínek úspěšné prevence rizikového chování, vytvořte co nejlepší podmínky, vymezte dostatečný čas a prostředky.

- **Strategie**

Do strategických dokumentů školy zahrňte prevenci rizikového chování jako jeden z významných strategických cílů. Do minimálního preventivního programu zahrňte konkrétně formulované postupy prevence a řešení rizikového chování. Program i školní řád aktualizujte dle vnějších okolností a potřeb školy.

- **Systém**

Vyberte si jeden z komplexních systémů/rámců prevence rizikového chování (např. PBIS, KiVa nebo školní program proti šikanování – Michal Kolář) podle vašich podmínek. Kvalitní implementaci zvoleného systému se věnujte v dlouhodobé perspektivě, neboť zlepšení klimatu školy mezi učiteli i žáky se může projevit až po delším čase.

- **Tým**

Do realizace aktivit v oblasti prevence rizikového chování včetně šikany zapojte všechny pedagogy. Podpořte zejména třídní učitele. Využijte kompetencí preventivní týmu a systematicky plánujte a realizujte profesní rozvoj všech podle jejich role v systému prevence rizikového chování ve škole.

- **Žáci**

Do systému prevence rizikového chování zapojte všechny žáky a jejich zákonné zástupce.

- **Nečekejte**

Bud'te v oblasti prevence rizikového chování proaktivní, nečekejte na projevy rizikového chování. Systematicky se zabývejte rozvojem klíčových kompetencí, zejména těmi, které souvisí se sociální a emoční inteligencí a postoji žáků i pedagogů.

- **Společně**

Spolupracujte s externími odborníky v prevenci rizikového chování, neboť do problematiky přinesou expertízu, kterou pedagogové nedisponují, a žákům nabídnou i jiný pohled na daný problém. Využívejte také on-line dostupné nástroje prevence.

- **Individualizujte**

Pečlivě a systematicky sledujte situaci ve škole a analyzujte potenciální i nastalá rizika. Intenzivní pozornost věnujte především ohroženějším skupinám žáků. Pokud chcete ohrožení předcházet nebo ho omezit či odstranit, musíte vědět, odkud a kdy přichází.

- **Otevřete dveře**

Zajistěte různé možnosti bezpečného oznámení případů různých projevů rizikového chování. Pokud někdo oznámí problém, řešte ho a dávejte jasně najevo, že rizikové chování je pro vás nepřijatelné. Stanovte jasné hranice.

- **Neobjevujte objevené**

Pokud se v kolektivu vyskytnou žáci s náročným chováním, kteří mohou významně ovlivnit klima třídy, využijte metodická doporučení z publikace České školní inspekce [Přístupy k náročnému chování dětí a žáků a možnosti jeho řešení](#).

Pro plánování i realizaci aktivit v oblasti prevence lze využít [Interaktivní platformu podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování \(IPREV\)](#), která obsahuje velké množství programů a vzdělávacích kurzů ze všech oblastí prevence. Uživatelé mají například přístup k informacím, jak předcházet šikaně a snižovat riziko jejího výskytu, jak řešit nebezpečné situace ve škole, jak čelit vysokému riziku drogové závislosti, ale i to, jak ve škole zlepšit sociální klima.

Doporučení pro zřizovatele

- Podporovat školy v oblasti systematické prevence rizikového chování vzhledem k specifické situaci v regionu – finančně i metodicky.
- Podporovat propojování škol s klíčovými aktéry i mezi sebou navzájem v oblasti prevence rizikových jevů vzhledem k specifické situaci v regionu.

Doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Zajistit různými formami dostatečnou nabídku vzdělávacích příležitostí pro pedagogy škol a školských zařízení v jednotlivých oblastech prevence rizikových jevů tak, aby si mohli všichni pedagogové rozšiřovat a prohlubovat odborné kompetence v této oblasti.
- Systémově podporovat roli třídního učitele včetně metodického vedení tak, aby byl pro prevenci rizikových jevů co nejefektivněji využíván nástroj třídnických hodin a podobných třídních aktivit.
- Podporovat vytváření pestré skladby nástrojů pro vlastní hodnocení v oblasti měření školního klimatu vhodnou modifikací stávajících a vytvářením nových nástrojů, které budou odpovídat měnícím se podmínkám ve školách.
- Zajistit pro školy vhodné nástroje pro vlastní hodnocení i v oblasti efektivity (přínosu) školních preventivních programů (např. podpora on-line rozhraní pro školní metodiky prevence k plánování i evaluaci prevence SEPA – Systém Evidence Preventivních Aktivit).
- Vytvořit metodikům prevence časové, finanční a profesní podmínky pro jejich aktivity ve školách (úvazek, specializační příplatek, další vzdělávání).
- Podpořit využívání dostupných nástrojů rozšiřováním stávající metodické podpory.

A large, hollow outline of the uppercase letter 'P' is positioned on the right side of the page. It is centered vertically relative to the horizontal bars. The letter is white with a thin black outline.

P

Two thick, solid gray horizontal bars are located at the top of the page. The first bar starts from the left edge and ends just before the letter 'P'. The second bar starts just after the letter 'P' and extends to the right edge.

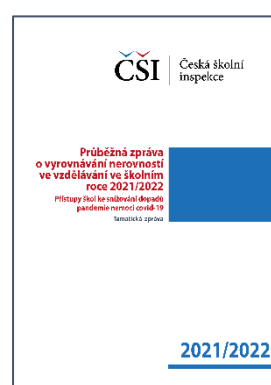
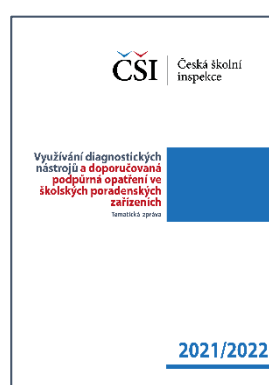
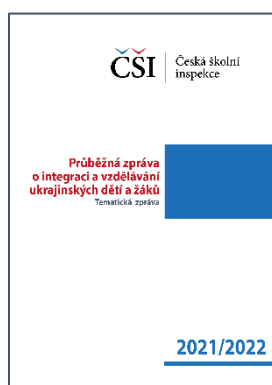
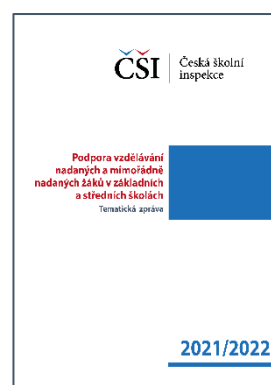
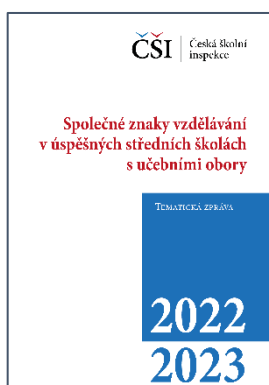
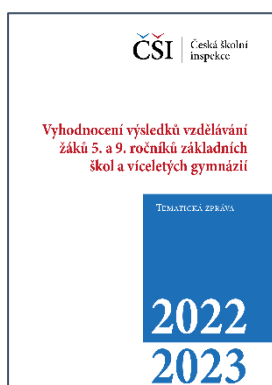
Příloha

PŘÍLOHA

Analýzy, data, publikace České školní inspekce

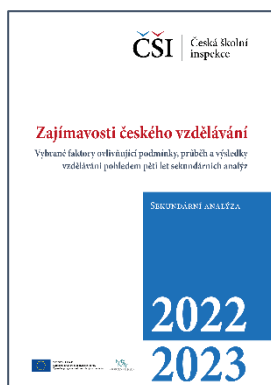
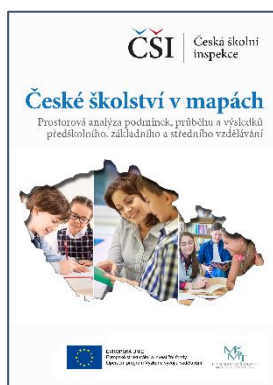
Tematické zprávy

Tematické zprávy nabízejí pohled na kvalitu a efektivitu vzdělávání ve vybraných tématech, která jsou předmětem sledování a hodnocení ze strany České školní inspekce. Také tyto výstupy poskytují zcela zásadní soubor zjištění, dat, závěrů a doporučení využitelných při přijímání opatření směřem k podpoře vzdělávání v České republice.

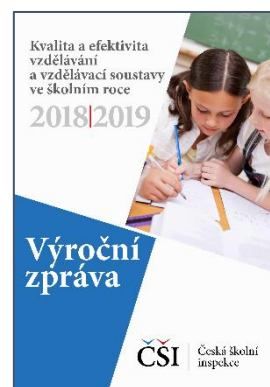
Další výstupy

Česká školní inspekce připravuje a zveřejňuje také další výstupy analytického či metodického charakteru, z nichž některé jsou využitelné i přímo jednotlivými školami a školskými zařízeními.

Výroční zprávy

Výroční zprávy České školní inspekce každoročně poskytují komplexní výpověď o kvalitě a efektivitě vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky za příslušný školní rok a jsou důležitým zdrojem informací pro řízení vzdělávání a nastavování podpory pro školy a školská zařízení.

Sledujte výstupy České školní inspekce na Facebooku, Twitteru a YouTube

ANALÝZY | DATA | PUBLIKACE

ČŠI Česká školní inspekce

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace

@CSInspekce

Česká školní inspekce je správním úřadem ČR provádějícím hodnocení a kontrolu kvality a efektivitě vzdělávání.

Informační a metodické weby

www.csicr.cz

ČSI Česká školní inspekce

KARIÉRA | VEŘEJNÉ ZAKÁZKY | OTEVŘENÝ ÚŘAD | INFORMAČNÍ SYSTÉMY | KONTAKTY

Základní informace

Registr inspekčních zpráv

Dokumenty

Metodický portál

Vzdělávání v datech

Aktuality

<p>Metodické doporučení - Prevence a postup při šetření a vyřizování stížností a podnětů 16.11.2022</p> <p>Česká školní inspekce připravila metodický dokument, jehož cílem je pomoci ředitelům škol a školských zařízení při šetření a vyřizování stížností a podnětů, které dostávají od ...</p> <p>VÍCE >>></p>	<p>Inspirace pro ČR - implementace klíčových kompetencí v systému Evropských škol 26.10.2022</p> <p>Ve středu 26. října 2022 uspořádala Česká školní inspekce mezinárodní on-line konferenci zaměřenou na zkušenosti Evropských škol s implementací klíčových kompetencí ...</p> <p>VÍCE >>></p>	<p>Tematická zpráva - Společné znaky vzdělávání v úspěšných středních školách s učebními obory 19.10.2022</p> <p>Česká školní inspekce se ve svých dvou dřívějších tematických šetřeních z let 2020 a 2021 zabývala společnými znaky vzdělávání v úspěšných základních školách ...</p> <p>VÍCE >>></p>
--	--	--

www.kvalitniskola.cz

ČSI Česká školní inspekce

Vlastní hodnocení

Nástroje pro vlastní hodnocení

Kritéria hodnocení

Externí hodnocení

Náměty a inspirace

<p>O portálu</p> <p>Cílem metodického portálu připraveného Českou školní inspekci je maximální podpora škol a školských zařízení (na většině místech portálu pro zjednodušení jen "škola"), jejich ...</p> <p>VÍCE >>></p>	<p>Jak pracovat s portálem</p> <p>Metodický portál Kvalitní škola byl připraven tak, aby byl co nejvíce užitečným nástrojem pro ředitele škol a učitele, kteří usilují o průběžné zvyšování kvality vzdělávání ve škole, v ní ...</p> <p>VÍCE >>></p>	<p>Jak na vlastní hodnocení školy</p> <p>Vlastní hodnocení je proces, který je vždy vázán na specifické podmínky a potřeby konkrétní školy a ze své podstaty není nikdy ukončen. I přes tuto náročnost nabízí metodický portál Kvalitní ...</p> <p>VÍCE >>></p>
--	---	---

www.csicr.cz